المملكة العربية السعودية
وزارة الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد
وكالة المطبوعات والبحث العلمي

40 หะดีษ
อิมามอัน-นะวะวีย์

รวบรวมโดย

อบู ซะกะรียา ยะห์ยา บิน ชะร็อฟ อัน-นะวะวีย์

ไทย
(تايلاندي)

40 หะดีษ
อิมามอัน-นะวะวีย์

รวบรวมโดย

อบู ซะกะรียา ยะห์ยา บิน ชะร็อฟ อัน-นะวะวีย์
(สิ้นชีวิตปี ฮ.ศ. 676 ตรงกับ ค.ศ.1277)
เมื่อมีอายุอยู่ในระหว่าง 44-45 ปี
แปลโดย ฟัยซอล อาล ฮาดีย์

เผยแพร่โดย
กรมสื่อสิ่งพิมพ์และงานวิจัย
กระทรวงกิจการศาสนา ดะอฺวะฮฺ และการชี้นำ

สารบัญ

بسم الله الرحمن الرحيم

ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ผู้ทรงเมตตา ปรานียิ่งเสมอ

บทนำผู้เขียน

อัลหัมดุลิลลาฮฺ พระผู้อภิบาลแห่งสากลจักรวาล ผู้ทรงดูแลชั้นฟ้าและแผ่นดิน ผู้ทรงจัดการสรรพสิ่งทั้งปวง ผู้ทรงแต่งตั้งเหล่าศาสนทูตส่งมายังบ่าวของพระองค์ เพื่อชี้ทางพวกเขาและอธิบายบทบัญญัติต่าง ๆ ของศาสนา ด้วยหลักฐานที่ชี้ขาดและพยานที่ชัดเจน ข้าพเจ้าขอสรรเสริญสดุดีพระองค์ต่อพระมหากรุณาธิคุณทั้งหมดของพระองค์ ข้าพเจ้าขอวิงวอนต่อพระองค์ให้ประทานความกรุณาและความเอื้อเฟื้อของพระองค์เพิ่มมากขึ้น

ขอปฏิญาณว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรแก่การเคารพภักดีนอกจากอัลลอฮฺผู้ทรงเอกะและทรงอำนาจควบคุมเหนือทุก

สิ่ง ผู้ทรงกรุณาและทรงอภัยยิ่ง ขอปฏิญาณว่าผู้นำของเราท่านนบีมุหัมมัดเป็นบ่าวของอัลลอฮฺ เป็นศาสนทูตของพระองค์ เป็นที่รักของพระองค์ เป็นสหายสนิทของพระองค์ เป็นผู้ที่ดีที่สุดในหมู่สรรพสิ่งที่พระองค์สร้าง เป็นบุคคลที่ได้รับการสนับสนุนด้วยอัลกุรอานที่สูงส่ง มีความมหัศจรรย์อย่างต่อเนื่องผ่านทุกยุคสมัย เป็นบุคคลที่ได้รับการเกื้อหนุนด้วยสุนนะฮฺต่าง ๆ ที่สว่างไสวแก่บรรดาผู้ที่ใฝ่หาทางนำ เป็นบุคคลพิเศษที่ได้รับของขวัญเป็นถ้อยโวหารที่กระชับ และคำสอนที่เผื่อแผ่อย่างกว้างขวางของอิสลาม ขอพรจากอัลลอฮฺและความสันติของพระองค์จงมีแด่ท่าน บรรดานบีและเราะสูล วงศาคณาญาติของพวกเขา และเหล่าศอลิฮีนผู้มีคุณธรรมทั้งปวง

อนึ่ง แท้จริง เราได้รายงานหะดีษที่เล่ามาจากท่านอะลีย์ อิบนุ อบี ฏอลิบ, อับดุลลอฮฺ อิบนุ มัสอูด, มุอาซ อิบนุ ญะบัล, อบู อัด-ดัรดาอ์, อิบนุ อุมัร, อิบนุ อับบาส, อะนัส อิบนุ มาลิก, อบู ฮุร็อยเราะฮฺ และอบู สะอีด อัล-คุดรีย์ เราะฎิยัลลอฮฺอันฮุม ผ่านสายรายงานจำนวนมากและสำนวนที่หลากหลาย ว่าท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า

«مَنْ حَفِظَ عَلَى أُمَّتِيْ أَرْبَعِيْنَ حَدِيْثاً مِنْ أَمْرِ دِيْنِهَا بَعَثَهُ اللهُ يَوْمَ القِيَامَةِ فِي زُمْرَةِ الفُقَهَاءِ وَالعُلَمَاءِ» وفي رواية: «بَعَثَهُ اللهُ فَقِيْهًا عَالِمًا»

ความว่า "ใครก็ตามที่ท่องจำสี่สิบหะดีษให้กับประชาชาตินี้ซึ่งเกี่ยวข้องกับศาสนาของพวกเขา อัลลอฮฺจะให้พวกเขาฟื้นขึ้นมาในวันกิยามะฮฺท่ามกลางบรรดาฟุเกาะฮาอ์และอุละมาอ์" ในบางรายงานระบุว่า "อัลลอฮฺจะให้เขาฟื้นขึ้นมาในฐานะฟะกีฮฺที่อาลิม"

ในรายงานของอบู อัด-ดัรดาอ์ มีว่า

«وَكُنْتُ لَهُ يَوْمَ القِيَامَةِ شَافِعًا وَشَهِيْدًا»

ความว่า "และฉันจะเป็นผู้ประกันและเป็นสักขีพยานให้กับเขาในวันกิยามะฮฺ"

ในรายงานของอิบนุ มัสอูด มีว่า

«قِيْلَ لَهُ: ادْخُلْ مِنْ أَيِّ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ شِئْتَ»

ความว่า "จะมีคำพูดกล่าวแก่เขาว่า จงเข้าสวรรค์จากประตูบานใดก็ได้ที่เจ้าต้องการ"

ในรายงานของอิบนุ อุมัร มีว่า

«كُتِبَ فِيْ زُمْرَةِ الْعُلَمَاءِ وَحُشِرَ فِي زُمْرَةِ الشُّهَدَاءِ»

ความว่า "เขาจะถูกบันทึกให้อยู่ในหมู่คนที่เป็นอุละมาอ์ และถูกรวบรวมให้อยู่พร้อมกับบรรดาผู้ตายชะฮีด"

บรรดานักรายงานหะดีษต่างก็เห็นพ้องกันว่า หะดีษนี้เป็นหะดีษเฎาะอีฟ แม้ว่าจะมีสายรายงานที่หลากหลายมากมายก็ตาม

อุละมาอ์หลายท่าน ขออัลลอฮฺโปรดปรานพวกเขา ได้เขียนตำรับตำราตามแนวของหะดีษดังกล่าวนี้จำนวนมาก คนแรกที่ข้าพเจ้าทราบมาก็คือ อับดุลลอฮฺ อิบนุ อัล-มุบาร็อก, มุหัมมัด อิบนุ อัสลัม อัฏ-ฏูสีย์ ผู้ที่เรียกได้ว่าเป็นอาลิมร็อบบานีย์, อัล-หะสัน อิบนุ สุฟยาน อัน-นะสาอีย์, อบู บักรฺ อัล-อาญุรรีย์, อบู บักรฺ อิบนุ อิบรอฮีม อัล-อัศฟะฮานีย์, อัด-ดาเราะกุฏนีย์, อัล-หากิม, อบู นุอัยมฺ, อบู อับดิรเราะห์มาน อัส-สุละมีย์, อบู สะอีด อัล-มาลีนีย์, อบู อุษมาน อัศ-ศอบูนีย์, อับดุลลอฮฺ อิบนุ มุหัมมัด อัล-อันศอรีย์, อบู บักรฺ อัล-บัยฮะกีย์ และอุละมาอ์จำนวนมากทั้งรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ที่ไม่อาจจะนับได้

แท้จริง ข้าพเจ้าได้อิสติคอเราะฮฺต่ออัลลอฮฺ ในการที่จะรวบรวมสี่สิบหะดีษเช่นกัน โดยนำตัวอย่างมาจากบรรดาอิมามผู้เป็นนักปราชญ์และผู้พิทักษ์อิสลามเหล่านี้ ซึ่งบรรดาอุละมาอ์ก็มีความเห็นพ้องกันว่าอนุญาตให้ปฏิบัติใช้หะดีษเฎาะอีฟได้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณค่าของอะมัล

อย่างไรก็ดี การที่ข้าพเจ้าจะเรียบเรียงตำรานี้ก็ไม่ได้ยึดหะดีษนี้เป็นหลัก แต่ข้าพเจ้ายึดหะดีษบทอื่น ๆ ของท่านนบีศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ที่เป็นหะดีษเศาะฮีหฺ เช่น

«لِيُبَلِّغْ الشَّاهِدُ مِنْكُمْ الغَائِبَ»

ความว่า “ให้ผู้ที่มาร่วมฟัง เอาไปบอกต่อกับผู้ที่ไม่ได้มาฟัง”

และหะดีษของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม

«نَضَّرَ اللهُ امْرَأً سَمِعَ مَقَالَتِيْ فَوَعَاهَا فَأَدَّاهَا كَمَا سَمِعَهَا»

ความว่า “อัลลอฮฺจะทรงทำให้ใบหน้าของคนผู้หนึ่งเจิดจรัส จากการที่เขาฟังคำพูดของฉันและได้ซึมซับเข้าใจมัน จากนั้นเขาก็เอาไปบอกต่อเหมือนที่เขาฟังจากฉันมา”

และในจำนวนอุละมาอ์เหล่านั้นก็มีคนที่รวบรวมสี่สิบหะดีษในหลากหลายแขนง เช่น บางคนก็รวบรวมในด้าน

อุศูลุดดีน บ้างก็รวบรวมในด้านประเด็นปลีกย่อยของศาสนา บ้างก็ในประเด็นว่าด้วยญิฮาด บ้างก็ในด้านความสมถะ บ้างก็ในด้านมารยาท บ้างก็ในเรื่องคุฏบะฮฺ/เทศนาธรรม ซึ่งทั้งปวงล้วนมีจุดประสงค์ที่ดีทั้งสิ้น ขออัลลอฮฺทรงโปรดปรานผู้ที่มีเจตนาดีเหล่านั้นด้วยเถิด

ข้าพเจ้าเองประสงค์จะรวบรวมสี่สิบหะดีษที่สำคัญกว่าประเด็นเหล่านั้นทั้งหมด เป็นสี่สิบหะดีษที่ครอบคลุมทุก ๆ ด้านที่กล่าวมา แต่ละหะดีษล้วนเป็นกฎที่ยิ่งใหญ่จากจำนวนหลักการต่าง ๆ ในบทบัญญัติของศาสนา ซึ่งอุละมาอ์ได้เรียกมันว่ากงล้อแห่งอิสลามที่หมุนวนอยู่บนหลักการเหล่านี้ หรืออาจจะนับได้ว่าเป็นครึ่งหนึ่งของศาสนา หรือหนึ่งส่วนสามของศาสนาเป็นต้น

ข้าพเจ้าตั้งเกณฑ์ว่าสี่สิบหะดีษที่รวบรวมนี้ต้องเป็นหะดีษที่เศาะฮีหฺ ส่วนใหญ่คัดมาจากเศาะฮีหฺอัล-บุคอรีย์และมุสลิม โดยข้าพเจ้าจะตัดส่วนที่เป็นสายรายงานออก เพื่อให้ง่ายต่อการท่องจำ และให้ใช้ประโยชน์ได้ในวงกว้าง อินชาอ์อัลลอฮฺ

แล้วข้าพเจ้าก็จะตามด้วยการระบุความหมายของคำที่ต้องอธิบายเพิ่มเติมไว้ด้วย

เป็นการสมควรยิ่งสำหรับผู้แสวงหาอาคิเราะฮฺที่จะต้องเรียนรู้หะดีษเหล่านี้ เพราะมันประกอบด้วยเนื้อหาสาระที่สำคัญมาก ครอบคลุมการสะกิดเตือนในทุก ๆ เรื่องที่เป็นความดีงามซึ่งสามารถเห็นได้ชัดสำหรับคนที่พิจารณาดูเนื้อหาต่าง ๆ ของหะดีษเหล่านี้

ข้าพเจ้าขอให้อัลลอฮฺเป็นที่พึ่ง ขอมอบหมายต่อพระองค์ ขอยึดในความช่วยเหลือของพระองค์ พระองค์คือเจ้าของการสรรเสริญและบุญคุณทั้งปวง ด้วยพระองค์ที่ข้าพเจ้าขอความช่วยเหลือให้อำนวยความสำเร็จและการปกป้องคุ้มครอง

หะดีษที่ 1

การงานทั้งหลายขึ้นอยู่กับเจตนา

الأعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ

عَنْ أَمِيْرِ المُؤْمِنِيْنَ أَبِيْ حَفْصٍ عُمَرَ بْنِ الخَطَّابِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُوْلَ اللهِ ﷺ يَقُوْلُ: «إِنَّمَا الأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ، وإِنَّما لِكُلِّ امْرِئٍ ما نَوَى، فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى اللهِ ورَسُوْلِهِ فَهِجْرَتُهُ إِلَى اللهِ ورَسُوْلِهِ، ومَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ لِدُنْيَا يُصِيْبُها أَوِ امْرَأَةٍ يَنْكِحُهَا فَهِجْرَتُهُ إِلَى مَا هَاجَرَ إِليهِ».

رَوَاهُ إِمَامَا المُحَدِّثِيْنَ، أَبُوْ عَبْدِ اللهِ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيْلَ بْنِ إِبْرَاهِيْمَ بْنِ المُغِيْرَةِ بْنِ بَرْدِزْبَهْ البُخَارِيُّ، وَأَبُوْ الحُسَيْنِ مُسْلِمُ بْنُ الحَجَّاجِ بْنِ مُسْلِمٍ القُشَيْرِيُّ النَّيْسَابُوْرِيُّ فِيْ صَحِيْحَيْهِمَا الَّذَيْنِ هُمَا أَصَحُّ الكُتُبِ المُصَنَّفَةِ.

ความว่า: จากท่านอะมีรุลมุอ์มินีน อบูหัฟศฺ อุมัร อิบนุ อัล-ค็อฏฏอบ เราะฎิยัลลอฮฺอันฮุ ได้เล่าว่า: ฉันได้ยินท่าน

เราะสูลุลลอฮฺ ﷺ กล่าวว่า: "แท้จริงการงานทั้งหลายนั้นขึ้นอยู่กับเจตนา และแท้จริงสำหรับทุกคนนั้นคือสิ่งที่เขาได้ตั้งเจตนาไว้ ดังนั้น ผู้ใดก็ตามที่การอพยพของเขามีเจตนาเพื่ออัลลอฮฺและเราะสูลของพระองค์ การอพยพของเขาก็จะเป็นไปเพื่ออัลลอฮฺและเราะสูลของพระองค์ และผู้ใดก็ตามที่การอพยพของเขาเพื่อโลกนี้ที่เขาก็จะได้รับ หรือเพื่อผู้หญิงที่เขาจะแต่งงานด้วย ดังนั้นการอพยพของเขาก็จะเป็นไปตามความประสงค์ที่เขาได้อพยพ"

หะดีษรายงานโดยสองอิมามของบรรดานักวิชาการหะดีษ นั่นคือท่านอบู อับดิลลาฮฺ มุหัมมัด อิบนุ อิสมาอีล อิบนุ อิบรอฮีม อิบนุ อัล-มุฆีเราะฮฺ อิบนุ บัรฺดิซบะฮฺ อัล-บุคอรีย์[1]

และท่านอบู อัล-หุสัยนฺ มุสลิม อิบนุ อัล-หัจญาจญ์ อิบนุ มุสลิม อัล-กุชัยรีย์ อัล-นัยสาบูรีย์[2] ในหนังสือเศาะฮีหฺของท่านทั้งสองซึ่งเป็นหนังสือที่ประพันธ์ที่มีความถูกต้องมากที่สุด

---

[1] เศาะฮีหฺ อัล-บุคอรีย์, ภาค: ไม่ระบุ, บท: ไม่ระบุ, เลขที่: 1 และสำนวนหะดีษเป็นของท่าน

[2] เศาะฮีหฺ มุสลิม, ภาค: อัล-อิมาเราะฮฺ, บท: คำกล่าวของท่านนบี “แท้จริงการงานทั้งหลายขึ้นอยู่กับเจตนา”, เลขที่: 1907

หะดีษที่ 2
ลำดับขั้นของศาสนา

مَرَاتِبُ الدِّيْنِ

عَنْ عُمَرَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَيْضاً قَالَ: بَيْنَماَ نَحْنُ جُلُوْسٌ عِنْدَ رَسُوْلِ اللهِ ﷺ ذَاتَ يَوْمٍ، إِذْ طَلَعَ عَلَيْنَا رَجُلٌ شَدِيْدُ بَيَاضِ الثِّيَابِ، شَدِيْدُ سَوَادِ الشَّعْرِ، لَا يُرَى عَلَيْهِ أَثَرُ السَّفَرِ وَلَا يَعْرِفُهُ مِنَّا أَحَدٌ، حَتَّى جَلَسَ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ، فَأَسْنَدَ رُكْبَتَيْهِ إِلَى رُكْبَتَيْهِ، وَوَضَعَ كَفَّيْهِ عَلَى فَخِذَيْهِ، وَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ أَخْبِرْنِيْ عَنِ الإِسْلَامِ. فَقَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: «الإِسْلَامُ أَنْ تَشْهَدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَأَنْ مُحَمَّداً رَسُوْلُ اللهِ، وَتُقِيْمَ الصَّلَاةَ، وَتُؤْتِيَ الزَّكَاةَ، وَتَصُوْمَ رَمَضَانَ، وَتَحُجَّ البَيْتَ إِنِ اسْتَطَعْتَ إِلَيْهِ سَبِيْلاً» قَالَ: صَدَقْتَ. فَعَجِبْنَا لَهُ يَسْأَلُهُ وَيُصَدِّقُهُ!

قَـالَ: فَـأَخْبِرْنِيْ عَـنِ الإِيْمَـانِ. قَـال: «أَنْ تُـؤْمِنَ بِـاللهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ وَتُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ خَـيْرِهِ وَشَرِّهِ». قَالَ: صَدَقْتَ.

قَالَ: فَأَخْبِرْنِيْ عَنِ الإِحْسَانِ. قَالَ: «أَنْ تَعْبُدَ اللهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ، فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ».

قَالَ: فَأَخْبِرْنِيْ عَنِ السَّاعَةِ. قَالَ: «مَا المَسْؤُوْلُ عَنْهَا بِـأَعْلَمَ مِنَ السَّائِلِ». قَالَ: فَأَخْبِرْنِيْ عَنْ أَمَارَاتِهَا. قَالَ: «أَنْ تَلِدَ الأَمَةُ رَبَّتَهَـا، وَأَنْ تَرَى الحُفَاةَ الْعُرَاةَ الْعَالَةَ رِعَاءَ الشَّاءَ يَتَطَاوَلُوْنَ فِيْ الْبُنْيَانِ».

ثُمَّ انْطَلَقَ، فَلَبِثْتُ مَلِيّاً، ثُمَّ قَالَ: «يَا عُمَرُ أَتَدْرِيْ مَنِ السَّائِلُ؟». قُلْتُ: اللهُ وَرَسُوْلُهُ أَعْلَمُ. قَالَ: «فَإِنَّهُ جِبْرِيْلُ أَتَاكُمْ يُعَلِّمُكُمْ دِيْنَكُمْ».

رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

ความว่า: จากท่านอุมัร เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ ได้เล่าว่า: วันหนึ่งในขณะที่พวกเรากำลังนั่งอยู่กับท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ ทันใดนั้นก็มีชายคนหนึ่งสวมเสื้อผ้าที่ขาวโพลน มีผมที่ดำสนิท และไม่เห็น

ร่องรอยของการเดินทาง ได้ปรากฏขึ้นมายังพวกเรา และไม่มีผู้ใดเลยในหมู่พวกเราที่รู้จักเขา จนในที่สุดเขาได้เข้ามานั่งที่ท่านนบี ﷺ แล้วเขาก็เอาเข่าทั้งสองข้างของเขาไปยันกับเข่าทั้งสองข้างท่านนบี ﷺ และได้วางมือของเขาบนขาของท่านนบี ﷺ แล้วเขาก็กล่าวขึ้นว่า "โอ้มุหัมมัดเอ๋ย จงบอกให้ฉันรู้เกี่ยวกับอิสลามเถิด?" แล้วท่านเราะสูลุลลอฮฺ ก็กล่าวว่า: อิสลามคือ

- การที่ท่านกล่าวปฏิญานว่า "ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรแก่การเคารพภักดีนอกจากอัลลอฮฺ และมุหัมมัดนั้นเป็นเราะสูลของอัลลอฮฺ"
- การที่ท่านดำรงไว้ซึ่งการละหมาด
- จ่ายซะกาต
- ถือศีลอดในเดือนเราะมะฎอน
- และไปประกอบพิธีหัจญ์ ณ บัยตุลลอฮฺ หากท่านมีความสามารถเดินทางไปได้

เขากล่าวว่า "จริงอย่างที่ท่านพูด"

(ท่านอุมัรกล่าวว่า) ดังนั้นพวกเราพากันแปลกใจที่เขาถามท่านนบี แล้วเขาก็รับรองว่าท่านนบีพูดจริง

เขากล่าวอีกว่า “จงบอกให้ฉันรู้เกี่ยวกับอีมานเถิด ?” ท่านนบี จึงตอบว่า

- การที่ท่านศรัทธาต่ออัลลอฮฺ
- ต่อบรรดามลาอิกะฮฺของพระองค์
- ต่อบรรดาคัมภีร์ของพระองค์
- ต่อบรรดาศาสนทูตของพระองค์
- ต่อวันปรโลก
- และเชื่อต่อการกำหนดสภาวะของพระองค์ทั้งที่ดีและไม่ดี”

แล้วเขากล่าวว่า “จริงอย่างที่ท่านพูด”

แล้วเขาก็กล่าวอีกว่า “ดังนั้นท่านจงบอกให้ฉันรู้เกี่ยวกับอิหฺสานเถิด ?”

ท่านนบี ﷺ ตอบว่า “คือการที่ท่านทำอิบาดะฮฺต่ออัลลอฮฺเสมือนกับว่าท่านเห็นพระองค์ แม้ว่าท่านไม่เห็นพระองค์ แต่พระองค์ทรงเห็นท่านแน่นอน”

แล้วเขากล่าวอีกว่า “ดังนั้น ท่านจงบอกให้ฉันรู้เกี่ยวกับวันกิยามะฮฺเกิด ?” ท่านนบี ﷺ ตอบว่า “ผู้ที่ถูกถาม ไม่ได้รู้มากไปกว่าผู้ถามเลย”

แล้วเขาก็กล่าวว่า “ถ้าเช่นนั้นท่านจงบอกให้ฉันรู้ถึงสัญญานของมันเกิด” ท่านนบี ﷺ ตอบว่า “คือการที่ทาสีจะคลอดลูกเป็นนายของนาง, ท่านจะได้เห็นผู้ที่ไม่สวมร้องเท้า ไม่มีเสื้อผ้าจะสวมใส่ เป็นผู้ยากจนข้นแค้น และเลี้ยงแพะ แต่กลับแข่งขันกันสร้างอาคารสูง ๆ”

จากนั้น เขาก็จากไป และฉัน (หมายถึงอุมัร) ก็หายหน้าไปหลายวัน ต่อมาท่านนบี ﷺ ก็ถามฉันว่า “โอ้อุมัร ท่านรู้ไหมว่า ผู้ถามครั้งนั้นเป็นใคร ?” ฉันตอบว่า “อัลลอฮฺและเราะสูลของพระองค์เท่านั้นที่รู้” ท่านนบี ﷺ ตอบว่า “แท้จริงเขาคือ ญิบรีล ท่านมาหาพวกท่าน เพื่อสอนพวกท่านเรื่องศาสนาของพวกท่าน”

หะดีษบันทึกโดยมุสลิม[3]

---

[3] เศาะฮีหฺ มุสลิม, ภาค: การศรัทธา, บท: อธิบายถึงการศรัทธา อิสลาม และอิหฺสาน, เลขที่: 8

หะดีษที่ 3

หลักการของอิสลาม

أَرْكَانُ الإِسْلاَمِ

عَنْ أَبِيْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَبْدِ اللهِ بْنِ عُمَرَ بْنِ الخَطَّابِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا قَالَ: سَمِعْتُ رَسُوْلَ اللهِ ﷺ يَقُوْلُ:

«بُنِيَ الإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَأَنْ مُحَمَّداً رَسُوْلُ اللهِ، وَإِقَامِ الصَّلَاةِ، وَإِيْتَاءِ الزَّكَاةِ، وَحَجِّ البَيْتِ، وَصَوْمِ رَمَضَانَ».

رَوَاهُ البُخَارِيُّ ومُسْلِمٌ.

ความว่า: จากท่านอบูอับดิรฺเราะหฺมาน นั่นคืออับดุลลอฮฺ อิบนุ อุมัร อิบนุ อัล-ค็อฏฏอบ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมา เล่าว่า: ฉันได้ยินท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ กล่าวว่า:

"อิสลามนั้น ถูกสร้างอยู่บนหลักการห้าประการ นั่นคือ

- การปฏิญาณตนว่า “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรแก่การเคารพภักดีนอกจากอัลลอฮฺ และมุหัมมัดนั้นคือเราะสูลของอัลลอฮฺ
- การดำรงไว้ซึ่งการละหมาด
- การจ่ายซะกาต
- การประกอบพิธีหัจญ์ ณ บัยตุลลอฮฺ
- และการถือศีลอดในเดือนเราะมะฎอน”

หะดีษนี้ บันทึกโดย อัล-บุคอรีย์[4]และมุสลิม[5]

[4] เศาะฮีหฺ อัล-บุคอรีย์, ภาค: การศรัทธา, บท: การวิงวอนขอของพวกท่านคือการศรัทธาของพวกท่าน, เลขที่: 8

[5] เศาะฮีหฺ มุสลิม, ภาค: การศรัทธา, บท: อธิบายถึงหลักการของอิสลาม, เลขที่: 21

หะดีษที่ 4
ขั้นตอนของการสร้าง

مَرَاحِلُ الخَلْقِ

عَنْ أَبِيْ عَبْدِ الرَّحْمنِ عَبْدِ اللهِ بْنِ مَسْعُوْدٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنَا رَسُوْلُ اللهِ ﷺ وَهُوَ الصَّادِقُ المَصْدُوْقُ:

«إِنَّ أَحَدَكُمْ يُجْمَعُ خَلْقُهُ فِيْ بَطْنِ أُمِّهِ أَرْبَعِيْنَ يَوْماً نُطْفَةً، ثُمَّ يَكُوْنُ عَلَقَةً مِثْلَ ذَلِكَ، ثُمَّ يَكُوْنُ مُضْغَةً مِثْلَ ذَلِكَ، ثُمَّ يُرْسَلُ إِلَيْهِ المَلَكُ فَيَنْفَخُ فِيْهِ الرُّوْحَ، وَيُؤْمَرُ بِأَرْبَعِ كَلِمَاتٍ: بِكَتْبِ رِزْقِهِ وَأَجَلِهِ وَعَمَلِهِ وَشَقِيٌّ أَوْ سَعِيْدٌ.

فَوَاللهِ الَّذِيْ لاَ إِلهَ غَيْرُهُ إِنَّ أَحَدَكُمْ لَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ الجَنَّةِ حَتَّى مَا يَكُوْنُ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا إِلاَّ ذِرَاعٌ فَيَسْبِقُ عَلَيْهِ الكِتَابُ فَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ فَيَدْخُلُهَا، وَإِنَّ أَحَدَكُمْ لَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ

النَّارِ حَتَّى مَا يَكُوْنُ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا إِلاَّ ذِرَاعٌ فَيَسْبِقُ عَلَيْهِ الكِتَابُ فَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ الجَنَّةِ فَيَدْخُلُهَا». رَوَاهُ البُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ.

ความว่า: จากท่านอบู อับดิรฺเราะหฺมาน นั่นคืออับดุลลอฮฺ อิบนุ มัสอูด เราะฎิยัลลอฮฺอันฮุ เล่าว่า ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ ซึ่งเป็นผู้สัจจริงและเป็นผู้ได้รับการเชื่อถือ กล่าวว่า:

"แท้จริง ทุกๆ คนในหมู่พวกท่านได้ถูกก่อตัวเป็นรูปร่างในครรภ์มารดาเป็นระยะเวลา 40 วันในรูปของนุฏฟะฮฺ (น้ำข้นๆ) หลังจากนั้นก็กลายเป็นก้อนเลือดภายในระยะเวลาเดียวกัน และหลังจากนั้น ก็กลายเป็นก้อนเนื้อภายในระยะเวลาเดียวกัน หลังจากนั้นมลาอิกะฮฺก็ถูกส่งมายังเขาและเป่าวิญญาณใส่ร่างเขา และมลาอิกะฮฺถูกบัญชาให้บันทึกสี่กำหนดการด้วยกัน นั่นคือ

- ริซกี (เครื่องยังชีพ) ของเขา
- อายุขัยของเขา
- การงานของเขา
- และสุขหรือทุกข์ของเขา

ฉันขอสาบานต่ออัลลอฮฺ ผู้ซึ่งไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรแก่การเคารพภักดีนอกจากพระองค์ ว่า แท้จริงคนใดคนหนึ่งในหมู่พวกท่านจะปฏิบัติกิจการงานของชาวสวรรค์ จนกระทั่งไม่มีอะไรอยู่ระหว่างเขากับสวรรค์นอกจากห่างกันแค่หนึ่งศอกเท่านั้น แต่เขาได้ถูกกำหนด (ให้เป็นชาวนรก) ดังนั้น เขาก็ปฏิบัติกิจการงานของชาวนรก และในที่สุดเขาก็ตกนรก

และแท้จริงคนใดคนหนึ่งในหมู่พวกท่าน จะปฏิบัติกิจการงานของชาวนรก จนกระทั่งไม่มีอะไรอยู่ระหว่างเขากับนรกนอกจากห่างกันแค่หนึ่งศอกเท่านั้น แต่เขาได้ถูกกำหนดไว้แล้ว (ว่าเขาเป็นชาวสวรรค์) ดังนั้น เขาก็จะปฏิบัติกิจการงานของชาวสวรรค์ และในที่สุดเขาก็ได้เข้าสวรรค์”

หะดีษบันทึกโดยอัล-บุคอรีย์[6]และมุสลิม[7]

---

[6] เศาะฮีหฺ อัล-บุคอรีย์, ภาค: เริ่มต้นของการสร้าง, บท: กล่าวถึงบรรดามลาอิกะฮฺ, เลขที่: 3208

[7] เศาะฮีหฺ มุสลิม, ภาค: วิธีการสร้างมนุษย์ในครรภ์มารดา, บท: กำหนดสภาวะ, เลขที่: 2643

หะดีษที่ 5
ห้ามอุตริในศาสนา

النَهْيُ عَنِ الابْتِدَاعِ فِيْ الدِّيْنِ

عَنْ أُمِّ المُؤْمِنِيْنَ أُمِّ عَبْدِ اللهِ عَائِشَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ:

«مَنْ أَحْدَثَ فِيْ أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ».

رَوَاهُ البُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ.

وَفِيْ رِوَايَةٍ لِمُسْلِمٍ: «مَنْ عَمِلَ عَمَلاً لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَرَدٌّ».

ความว่า: จากมารดาของศรัทธาชนทั้งหลาย อุมมุ อับดิลลาฮฺ นั่นคือท่านหญิงอาอิชะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา เล่าว่า: ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ กล่าวว่า

“ใครก็ตามที่อุตริในกิจการศาสนาของเรานี้ ซึ่งสิ่งที่เราไม่ได้สั่งใช้ ดังนั้นสิ่งที่อุตริขึ้นมานั้นย่อมถูกปฏิเสธ”

บันทึกโดยอัล-บุคอรีย์[8]และมุสลิม[9]

และในการบันทึกของมุสลิมมีสำนวนว่า:

“ใครก็ตามที่ปฏิบัติกิจการใดกิจการหนึ่ง ซึ่งเราไม่ได้สั่งใช้ ดังนั้น กิจการนั้นจะถูกปฏิเสธ”

---

[8] เศาะฮีหฺ อัล-บุคอรีย์, ภาค: การไกล่เกลี่ย, บท: เมื่อไกล่เกลี่ยในสิ่งที่ชั่วถือว่าถูกปฏิเสธ, เลขที่: 2697

[9] เศาะฮีหฺ มุสลิม, ภาค: การพิพากษา, บท: ปฏิเสธบทบัญญัติที่ไม่ถูกต้องและบรรดาอุตริกรรมทั้งหลายในศาสนา, เลขที่: 1718

หะดีษที่ 6
ออกห่างจากสิ่งที่คลุมเครือ

البُعْدُ عَنْ مَوَاطِنِ الشُبُهَاتِ

عَنْ أَبِيْ عَبْدِ اللهِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيْرٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُوْلَ اللهِ ﷺ يَقُوْلُ:

«إِنَّ الحَلاَلَ بَيِّنٌ وَإِنَّ الحَرَامَ بَيِّنٌ ، وبَيْنَهُمَا أُمُورٌ مُشْتَبِهاتٌ، لاَ يَعْلَمُهُنَّ كَثِيْرٌ مِنَ النَّاسِ ، فَمَنِ اتَّقَى الشُّبُهَاتِ ، فَقَدْ اِسْتَبْرَأَ لِدِيْنِهِ وَعِرْضِهِ ، وَمَنْ وَقَعَ فِيْ الشُّبُهَاتِ وَقَعَ فِيْ الحَرَامِ ، كَالرَّاعِيْ يَرْعَى حَوْلَ الحِمَى يُوْشِكُ أَنْ يَرْتَعَ فِيْهِ ، أَلاَ وَإِنَّ لِكُلِّ مَلِكٍ حِمًى ، أَلاَ وَإِنَّ حِمَى اللهِ مَحَارِمُهُ ، أَلاَ وَإِنَّ فِيْ الجَسَدِ مُضْغَةً إِذَا صَلَحَتْ صلَحَ الجَسَدُ كُلُّهُ، وَإِذَا فَسَدَتْ فَسَدَ الجَسَدُ كُلُّهُ ، أَلاَ وَهِيَ القَلْبُ».

رَوَاهُ البُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ.

ความว่า: จากท่านอบู อับดิลลาฮฺ นั่นคือ อัน-นุอฺมาน อิบนุ บะชีร เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ เล่าว่า: ฉันได้ยินท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ กล่าวว่า

"แท้จริงสิ่งที่อนุมัติ(หะลาล)นั้นชัดเจนและสิ่งที่ต้องห้าม (หะรอม) ก็ชัดเจนเช่นกัน และในระหว่างทั้งสองนั้นคือสิ่งที่คลุมเครือ ซึ่งผู้คนส่วนมากไม่รู้ ดังนั้นผู้ใดก็ตามที่ระแวดระวังและปกป้องตัวเขาจากสิ่งที่คลุมเครือ แท้จริงเขาได้ให้ศาสนาและเกียรติของเขาใสสะอาดปลอดมลทิน และใครก็ตามที่ตกอยู่ในสิ่งที่คลุมเครือ ก็เสมือนกับว่าเขาได้ตกอยู่ในสิ่งที่ต้องห้าม เปรียบดังเช่นผู้ที่เลี้ยงปศุสัตว์อยู่รอบ ๆ บริเวณเขตหวงห้าม ซึ่งมันเกือบจะเล็ดลอดเข้าไปกินในเขตหวงห้ามอยู่แล้ว

พึงทราบเถิดว่าทุก ๆ กษัตริย์ย่อมมีเขตหวงห้าม และพึงทราบเถิดว่า แท้จริงเขตหวงห้ามของอัลลอฮฺคือบรรดาสิ่งต้องห้ามทั้งหลาย

พึงทราบเถิดว่า ในร่างกายมนุษย์นั้น มีก้อนเนื้อชิ้นหนึ่ง เมื่อมันดี ร่างกายทั้งหมดก็จะดีตามไปด้วย และถ้าหากว่ามัน

เสีย ร่างกายทั้งหมดก็จะเสียตามไปด้วย พึงทราบเถิดว่า มันคือหัวใจ”

หะดีษบันทึกโดยอัล-บุคอรีย์[10]และมุสลิม[11]

---

[10] เศาะฮีหฺ อัล-บุคอรีย์, ภาค: การศรัทธา, บท: ความประเสริฐของผู้ที่ทำให้ศาสนาของเขาบริสุทธิ์, เลขที่: 52

[11] เศาะฮีหฺ มุสลิม, ภาค: อัล-มุสากอต, บท: ยึดเอาสิ่งที่หะลาลและละทิ้งสิ่งที่คลุมเครือ, เลขที่: 1599

หะดีษที่ 7

การตักเตือนคือเสาหลักของศาสนา

النَّصِيْحَةُ عِمَادُ الدِّيْنِ

عَنْ أَبِيْ رُقَيَّةَ تَمِيْمِ بْنِ أَوْسٍ الدَّارِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ:

«الدِّيْنُ النَّصِيْحَةُ، قُلْنَا: لِمَنْ؟ قَالَ: للهِ وَلِكِتَابِهِ وِلِرَسُوْلِهِ وِلِأَئِمَّةِ الْمُسْلِمِيْنَ وَعَامَّتِهِمْ».

رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

ความว่า: จากท่านอบู รุก็อยยะฮฺ นั่นคือ ตะมีม อิบนุ เอาสฺ อัด-ดารีย์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ เล่าว่า: ท่านนบี ﷺ กล่าวว่า

“ศาสนาคือ การตักเตือน” พวกเราถามว่า: เพื่อใครล่ะ? ท่านนบี ﷺ ตอบว่า “เพื่ออัลลอฮฺ เพื่อคัมภีร์ของพระองค์ เพื่อ

ศาสนทูตของพระองค์ เพื่อบรรดาผู้นำมุสลิม และเพื่อบรรดามุสลิมทั่วไป”

หะดีษบันทึกโดยมุสลิม[12]

[12] เศาะฮีหฺ มุสลิม, ภาค: การศรัทธา, บท: อธิบายถึงศาสนานั้นคือการตักเตือน, เลขที่: 95

หะดีษที่ 8

ชีวิตและทรัพย์สินมุสลิมเป็นสิ่งต้องห้าม

حُرْمَةُ دَمِ المُسْلِمِ وَمَالِهِ

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُوْلَ اللهِ ﷺ قَالَ: «أُمِرْتُ أَنْ أُقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا أَنْ لَا إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَأَنَّ مُحَمَّداً رَسُوْلُ اللهِ، وَيُقِيْمُوا الصَّلَاةَ، وَيُؤْتُوْا الزَّكَاةَ، فَإِذَا فَعَلُوْا ذَلِكَ عَصَمُوْا مِنِّي دِمَاءَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ إِلاَّ بِحَقِّ الإِسْلَامِ وَحِسَابُهُمْ عَلَى اللهِ تَعَالَى».

رَوَاهُ البُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ.

ความว่า: จากท่านอิบนุอุมัร เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมา เล่าว่า: ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ กล่าวว่า:

"ฉันถูกสั่งใช้เพื่อต่อสู้กับมนุษย์ จนกว่าพวกเขาจะปฏิญาณว่า *ลา อิลาฮะ อิลลัลลอฮฺ* (หมายความว่าไม่มีพระเจ้า

อื่นใด –ที่ควรแก่การเคารพภักดีอย่างแท้จริง- นอกจากอัลลอฮฺ) *วะอันนะ มุหัมมะดันเราะสูลุลลอฮฺ* (และมุหัมมัดนั้นคือศาสนทูตของอัลลอฮฺ) และ (จนกว่า) พวกเขาจะดำรงไว้ซึ่งการละหมาด และ (จนกว่า) พวกเขาจะจ่ายซะกาต ดังนั้นเมื่อพวกเขาปฏิบัติตามดังที่กล่าวมานั้นแล้ว เลือดเนื้อและทรัพย์สินของพวกเขาย่อมได้รับการคุ้มครองจากฉัน เว้นแต่ด้วยสิทธิของอิสลาม[13] และการสอบสวนของพวกเขานั้น[14]เป็นหน้าที่ของอัลลอฮฺ”

หะดีษบันทึกโดยอัล-บุคอรีย์[15]และมุสลิม[16]

---

[13] หมายถึงเมื่อกระทำผิดที่ต้องลงโทษตามบทบัญญัติอิสลาม

[14] คือการสอบสวนในสิ่งที่เร้นลับและอยู่ในใจของพวกเขา เพราะสิ่งเหล่านี้มนุษย์ไม่สามารถตรัสรู้ได้นอกจากสิ่งที่เปิดเผย

[15] เศาะฮีหฺ อัล-บุคอรีย์, ภาค: การศรัทธา, บท: "หากพวกเขากลับตัวและดำรงการละหมาดและจ่ายซะกาต...ฯ", เลขที่: 27

[16] เศาะฮีหฺ มุสลิม, ภาค: การศรัทธา, บท: คำสั่งใช้ให้ต่อสู้กับมนุษย์จนกว่าพวกเขาจะกล่าวว่า "ลา อิลาฮะ อิลลัลลอฮฺ มุหัมมะดุน เราะสูลุลลอฮฺ", เลขที่: 32

หะดีษที่ 9

ห้ามการซักถามที่มากเกินและการเคร่งที่เกินเลย

النَّهْيُ عَنْ كَثْرَةِ السُّؤَالِ وَالتَشَدُّدِ

عَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ عَبْدِ الرَّحْمنِ بْنِ صَخْرٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُوْلَ اللهِ ﷺ يَقُوْلُ:

«مَا نَهَيْتُكُمْ عَنْهُ فَاجْتَنِبُوْهُ، وَمَا أَمَرْتُكُمْ بِهِ فَأْتُوْا مِنْهُ مَا اسْتَطَعْتُمْ؛ فَإِنَّمَا أَهْلَكَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَثْرَةُ مَسَائِلِهِمْ وَاخْتِلَافُهُمْ عَلَى أَنْبِيَائِهِمْ».

رَوَاهُ البُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ.

ความว่า: จากท่านอบู ฮุร็อยเราะฮฺ นั่นคืออับดุรฺเราะหฺมาน อิบนุ ศ็อคฺรฺ เราะฎิยัลลอฮฺอันฮุ เล่าว่า: ฉันได้ยินท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ กล่าวว่า

“สิ่งใดก็ตามที่ฉันได้ห้ามพวกท่าน ก็จงละเว้นเสีย และสิ่งใดก็ตามที่ฉันได้สั่งใช้ พวกท่านก็จงปฏิบัติเท่าที่พวกท่านมีความสามารถ แท้จริง สิ่งที่ทำให้ชนรุ่นก่อนพวกท่านต้องพินาศคือการซักไซ้ของพวกเขาที่มากเกิน[17] และการขัดแย้งกับบรรดานบีของพวกเขา”

หะดีษบันทึกโดยอัล-บุคอรีย์[18]และมุสลิม[19]

---

[17] คือการซักไซ้หรือถามในสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์และอาจจะมีผลเสีย

[18] เศาะฮีหฺ อัล-บุคอรีย์, ภาค: การยึดมั่นในคัมภีร์อัลกุรอานและสุนนะฮฺของท่านนบี, บท: ปฏิบัติตามบรรดาแนวทางของท่านนบี ﷺ, เลขที่: 7288

[19] เศาะฮีหฺ มุสลิม, ภาค: ความประเสริฐ, บท: การให้เกียรติต่อท่านนบี ﷺ, เลขที่: 1337. และสำนวนหะดีษเป็นของท่าน

หะดีษที่ 10

สาเหตุของการตอบรับดุอาอ์

سَبَبُ إِجَابَةِ الدُّعَاءِ

عَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ:

«إِنَّ اللهَ تَعَالى طَيِّبٌ لاَ يَقْبَلُ إِلاَّ طَيِّباً، وَإِنَّ اللهَ أَمَرَ الْمُؤْمِنِيْنَ بِمَا أَمَرَ بِهِ الْمُرْسَلِيْنَ فَقَالَ تَعَالَى: ﴿يَـٰٓأَيُّهَا ٱلرُّسُلُ كُلُواْ مِنَ ٱلطَّيِّبَـٰتِ وَٱعْمَلُواْ صَـٰلِحًا﴾ [المؤمنون: ٥١] وَقَالَ تَعَالَى : ﴿يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُلُواْ مِن طَيِّبَـٰتِ مَا رَزَقْنَـٰكُمْ﴾ [البقرة: ١٧٢] ثُمَّ ذَكَرَ الرَّجُلَ يُطِيْلُ السَّفَرَ أَشْعَثَ أَغْبَرَ يَمُدُّ يَدَيْهِ إِلَى السَّمَاءِ ، يَارَبِّ يَارَبِّ، وَمَطْعَمُهُ حَرَامٌ ، وَمَشْرَبُهُ حَرَامٌ ، وَمَلْبَسُهُ حَرَامٌ ، وَغُذِّيَ بِالْحَرَامِ ، فَأَنَّى يُسْتَجَابُ لَهُ».

رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

ความว่า: จากท่านอบู ฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺอันฮุ เล่าว่า: ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ กล่าวว่า:

“แท้จริง อัลลอฮฺนั้นทรงดี ไม่ทรงรับสิ่งใด ๆ นอกจากสิ่งที่ดี และแท้จริงอัลลอฮฺทรงสั่งใช้บรรดาศรัทธาชนในสิ่งเดียวกันกับที่พระองค์ได้ทรงสั่งใช้บรรดาเราะสูล

พระองค์ตรัสว่า:

﴿يَـٰٓأَيُّهَا ٱلرُّسُلُ كُلُوا۟ مِنَ ٱلطَّيِّبَـٰتِ وَٱعْمَلُوا۟ صَـٰلِحًا ۖ﴾ [المؤمنون: ٥١]

ความว่า “โอ้บรรดาเราะสูลเอ๋ย เจ้าจงบริโภคแต่สิ่งที่ดี ๆ และจงประกอบแต่ความดีเถิด” (อัล-มุอ์มินูน:51)

และตรัสอีกว่า :

﴿يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كُلُوا۟ مِن طَيِّبَـٰتِ مَا رَزَقْنَـٰكُمْ﴾ [البقرة: ١٧٢]

ความว่า “โอ้บรรดาผู้ที่ศรัทธาเอ๋ย สูเจ้าจงบริโภคแต่สิ่งที่ดี ๆ จากสิ่งที่เราประทานเป็นเครื่องยังชีพแก่สูเจ้าเถิด” (อัล-บะเกาะเราะฮฺ:172)

หลังจากนั้นท่านเราะสูล ﷺ ได้เล่าถึงชายคนหนึ่งที่เดินทางเป็นระยะเวลายาวนาน จนผมเผ้ายุ่งเหยิง คละเคล้าไปด้วยฝุ่น เขายื่นมือทั้งสองสู่ท้องฟ้า (พลางวิงวอนขอดุอาอ์ว่า)

“โอ้ พระผู้อภิบาลของข้า! โอ้ พระผู้อภิบาลของข้า!” ในขณะที่อาหารที่เขาบริโภคนั้นหะรอม เครื่องดื่มที่เขาดื่มนั้นหะรอม เครื่องนุ่งห่มที่เขาสวมใส่นั้นหะรอม และยังชีพอยู่ด้วยกับสิ่งหะรอม อย่างนี้แล้วดุอาอ์ของเขาจะถูกตอบรับได้อย่างไร?”

หะดีษบันทึกโดยมุสลิม[20]

[20] เศาะฮีหฺ มุสลิม, ภาค: ซะกาต, บท: รับเศาะดะเกาะฮฺจากทรัพย์สินที่ดี, เลขที่: 1015

หะดีษที่ 11

จงละทิ้งสิ่งที่ท่านเคลือบแคลงสงสัย

اُتْرُكْ مَا شَكَكْتَ فِيْهِ

عَنْ أَبِيْ مُحَمَّدٍ الحَسَنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِيْ طَالِبٍ سِبْطِ رَسُوْلِ اللهِ ﷺ وَرَيْحَانَتِهِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا قَالَ: حَفِظْتُ مِنْ رَسُوْلِ اللهِ ﷺ:

«دَعْ مَا يَرِيْبُكَ إِلَى مَا لَا يَرِيْبُكَ».

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالنَّسَائِيُّ وَقَالَ التِّرْمِذِيُّ: حَدِيْثٌ حَسَنٌ صَحِيْحٌ.

ความว่า: จากท่านอบู มุหัมมัด นั่นคือ อัล-หะสัน อิบนุ อะลีย์ อิบนุ อบี ฏอลิบ หลานและผู้เป็นที่โปรดปรานของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ เล่าว่า: ฉันได้ท่องจำจากท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ ว่า:

“ท่านจงละทิ้งสิ่งที่ทำให้ท่านคลุมเครือ แล้วไปยึดเอาสิ่งที่มิได้ทำให้ท่านคลุมเครือ”

หะดีษบันทึกโดยอัต-ติรมิซีย์[21]และอัน-นะสาอีย์[22] และอัต-ติรมิซีย์กล่าวว่าหะดีษบทนี้อยู่ในระดับหะสันเศาะฮีหฺ

[21] อัต-ติรมิซีย์, อัล-ญามิอฺ, ภาค: มารยาทของผู้พิพากษา, บท: ลักษณะของวันสิ้นโลกฯ, เลขที่: 2518

[22] อัน-นะสาอีย์, อัล-มุจญ์ตะบา, ภาค: มารยาทของผู้พิพากษา, บท: ตัดสินตามที่นักปราชญ์เห็นพ้อง, เลขที่: 5397

หะดีษที่ 12
หมกมุ่นอยู่กับสิ่งที่เป็นประโยชน์

الاِشْتِغَالُ بِمَا يُفِيْدُ

عَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ:
«مِنْ حُسْنِ إِسْلَامِ المَرْءِ تَرْكُهُ مَا لَا يَعْنِيْهِ».
حَدِيْثٌ حَسَنٌ، رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَغَيْرُهُ هَكَذَا.

ความว่า: จากท่านอบู ฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺอันฮุ เล่าว่า : ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ กล่าวว่า:

"ส่วนหนึ่งจากความดีงามสำหรับอิสลามของคนๆ หนึ่ง คือการที่เขาละทิ้งสิ่งที่ไม่เป็นสาระเกี่ยวข้องกับตัวเขา"

หะดีษอยู่ในระดับหะสัน บันทึกโดยอัต-ติรมิซีย์[23] และท่านอื่นๆ[24]

[23] อัต-ติรมิซีย์, อัล-ญามิอฺ, ภาค: ความสมถะ, บท: ไม่ระบุ, เลขที่: 2317

[24] อิบนุมาญะฮฺ เลขที่: 3976, มาลิก เลขที่: 1904, อะหฺมัด เลขที่: 1732, อิบนุ ชิฮาบ เลขที่: 191, อับดุรฺร็อซซาก เลขที่: 20617, อิบนุลญะอฺด์ เลขที่: 2925, อิบนุ หิบบาน เลขที่: 229, อัฏ-เฏาะบะรอนีย์ ในหนังสืออัล-มุอฺญัม อัล-เอาสัฏ เลขที่: 359 และในหนังสืออัล-มุอฺญัม อัศ-เศาะฆีรฺ เลขที่: 884

หะดีษที่ 13

ส่วนหนึ่งจากความสมบูรณ์ของการศรัทธา

مِنْ كَمَالِ الإِيْمَانِ

عَنْ أَبِيْ حَمْزَةَ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ خَادِمِ رَسُوْلِ اللهِ ﷺ عَنْ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ:

«لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبَّ لِأَخِيْهِ مَايُحِبُّ لِنَفْسِهِ».

رَوَاهُ البُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ.

ความว่า: จากท่านอบู หัมซะฮฺ นั่นคือท่านอะนัส อิบนุ มาลิก เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ ผู้รับใช้ของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ จากท่านนบี ﷺ ท่านกล่าวว่า:

“ผู้ใดผู้หนึ่งในหมู่พวกท่านจะยังไม่ศรัทธา (โดยสมบูรณ์) จนกว่าเขาจะรักพี่น้องของเขาเสมือนกับที่เขารักตัวของเขาเอง”

หะดีษบันทึกโดยอัล-บุคอรีย์[25]และมุสลิม[26]

[25] เศาะฮีหฺ อัล-บุคอรีย์, ภาค: การศรัทธา, บท: ส่วนหนึ่งของการศรัทธาคือการรักพี่น้องเสมือนกับรักตัวเอง, เลขที่: 13

[26] เศาะฮีหฺ มุสลิม, ภาค: การศรัทธา, บท: หลักฐานว่าด้วยส่วนหนึ่งของประการการศรัทธาคือการรักพี่น้องมุสลิมเหมือนกับที่เขารัก, เลขที่: 71

หะดีษที่ 14

เมื่อไรอนุญาตให้หลั่งเลือดมุสลิมได้ ?

مَتَى يُهْدَرُ دَمُ المُسْلِمِ؟

عَنْ أَبِيْ مَسْعُوْدٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :
«لاَ يَحِلُّ دَمُ امْرِئٍ مُسْلِمٍ إِلاَّ بِإِحْدَى ثَلاَثٍ: الثَّيِّبُ الزَّانِي، وَالنَّفْسُ بِالنَّفْسِ، وَالتَّارِكُ لِدِيْنِهِ المُفَارِقُ لِلْجَمَاعَةِ».
رَوَاهُ البُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ.

ความว่า: จากท่านอิบนุ มัสอูด เราะฎิยัลลอฮฺอันฮุ เล่าว่า: ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ กล่าวว่า:

“เลือดเนื้อของมุสลิมคนหนึ่งไม่เป็นที่อนุมัติ(คือห้ามมิให้ละเมิด) นอกจากหนึ่งในสาเหตุสามประการ คือ:

ผู้แต่งงานที่ผิดประเวณี

และชีวิตชดใช้ด้วยชีวิต(คือการประหารฆาตกรตามเหยื่อที่ถูกฆ่า)

และผู้ที่ละทิ้งศาสนา(อิสลาม)ของเขา แตกแยกออกจากญะมาอะฮฺ(ประชาคมมุสลิม)[27]"

หะดีษบันทึกโดยอัล-บุคอรีย์[28]และมุสลิม[29]

[27] คือหันเหออกจากญะมาอะฮฺของมุสลิมไม่ว่าจะด้วยการอุตริกรรม (ที่เป็นกุฟรฺ) การล่วงละเมิด (ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อพื้นหน้าแผ่นดิน) และอื่น ๆ เช่นเดียวกับกลุ่มเคาะวาริจญ์ เป็นต้น .. วัลลอฮุอะอฺลัม (อัล-มินฮาจญ์ ชัรหฺเศาะฮีหฺมุสลิม 11/165)

[28] เศาะฮีหฺ อัล-บุคอรีย์, ภาค: อัด-ดิยฺยะฮฺ, บท: คำตรัสของอัลลอฮฺ أن النفس بالنفس ... เลขที่: 6878

[29] เศาะฮีหฺ มุสลิม, ภาค: การสาบาน,ผู้รุกราน, การกิศอศ, และดิยะฮฺ, บท: สิ่งที่อนุมัติให้หลั่งเลือดมุสลิมได้, เลขที่: 1676

หะดีษที่ 15
การให้เกียรติแขกผู้มาเยือน

إِكْرَامُ الضَّيْفِ

عَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُوْلَ اللهِ ﷺ قَالَ:
«مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللهِ وَاليَوْمِ الآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْراً أَوْ لِيَصْمُتْ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللهِ وَاليَوْمِ الآخِرِ فَلْيُكْرِمْ جَارَهُ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللهِ وَاليَوْمِ الآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ».
رَوَاهُ البُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ.

ความว่า: จากท่านอบู ฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺอันฮุ เล่าว่า: ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ กล่าวว่า:

"ผู้ใดก็ตามที่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺและวันปรโลกแล้ว เขาก็จงพูดแต่ในสิ่งที่ดีงามหรือไม่ก็นิ่งเงียบเสีย และผู้ใดก็ตามที่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺและวันปรโลกแล้ว เขาก็จงให้เกียรติเพื่อนบ้าน

ของเขา และผู้ใดก็ตามที่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺและวันปรโลก เขาก็จงให้เกียรติแขกของเขา”

หะดีษบันทึกโดยอัล-บุคอรีย์[30] และมุสลิม[31]

---

[30] เศาะฮีหฺ อัล-บุคอรีย์, ภาค: มารยาท, บท: ใครก็ตามที่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺและวันปรโลก ก็จงอย่าก่อความเดือดร้อนต่อเพื่อนบ้าน, เลขที่: 6018

[31] เศาะฮีหฺ มุสลิม, ภาค: การศรัทธา, บท: ส่งเสริมการให้เกียรติต่อเพื่อนบ้านและแขกฯ, เลขที่: 74. และสำนวนหะดีษเป็นของท่าน

หะดีษที่ 16
ห้ามบันดาลโทสะ

النَّهْيُ عَنِ الغَضَبِ

عَنْ أَبِيْ هُرُيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ: أَنْ رَجُلاً قَالَ لِلْنَّبِيِّ ﷺ: أَوْصِنِيْ. قَالَ: «لاَ تَغْضَبْ» فَرَدَّدَ مِرَاراً، قَالَ: «لَا تَغْضَبْ».
رَوَاهُ البُخَارِيُّ.

ความว่า: จากท่านอบู ฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ เล่าว่า: "มีชายคนหนึ่งกล่าวแก่ท่านนบี ﷺ ว่า: "ได้โปรดสั่งเสียแก่ฉันด้วยเถิด" ท่านนบี ﷺ ตอบว่า: "ท่านจงอย่าโกรธ" แล้วผู้ชายคนนั้นก็

กล่าวซ้ำเช่นนั้นหลายครั้ง และท่านนบี ﷺ ก็ยังคงตอบกลับไปว่า "ท่านจงอย่าโกรธ" หะดีษบันทึกโดยอัล-บุคอรีย์[32]

[32] เศาะฮีหฺ อัล-บุคอรีย์, ภาค: มารยาท, บท: ระมัดระวังจากการโกรธ, เลขที่: 6116

หะดีษที่ 17
มีความเมตตาต่อสัตว์

الرِّفْقُ بِالحَيَوانِ

عَنْ أَبِيْ يَعْلَى شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عَنْ رَسُوْلِ اللهِ ﷺ قَالَ:

«إِنَّ اللهَ كَتَبَ الإِحْسَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ، فَإِذَا قَتَلْتُمْ فَأَحْسِنُوْا القِتْلَةَ، وَإِذَا ذَبَحْتُمْ فَأَحْسِنُوْا الذِّبْحَةَ، وَلْيُحِدَّ أَحَدُكُمْ شَفْرَتَهُ، وَلْيُرِحْ ذَبِيْحَتَهُ»

رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

ความว่า: จากท่านอบู ยะอฺลา นั่นคือ ชัดดาด อิบนุ เอาส์ เราะฎิยัลลอฮฺอันฮุ จากท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ ท่านกล่าวว่า:

"แท้จริง อัลลอฮฺได้บัญญัติให้กระทำความดีต่อทุก ๆ สิ่ง ดังนั้น เมื่อพวกท่านจะประหาร ก็จงประหารด้วยวิธีการที่ดี และ

เมื่อพวกท่านจะเชือด(สัตว์) ก็จงเชือดด้วยวิธีการที่ดี และคนใดคนหนึ่งในหมู่พวกท่านจงลับมีดของเขาให้คม เพื่อให้สัตว์เชือดของเขาไม่ทรมาน”

หะดีษบันทึกโดยมุสลิม[33]

[33] เศาะฮีหฺ มุสลิม, ภาค: การล่าสัตว์ สัตว์เชือด และสัตว์ที่อนุมัติให้รับประทานได้, บท: สั่งใช้ให้ปฏิบัติดีในการเชือด การประหาร และลับมีดให้คม, เลขที่: 1955

หะดีษที่ 18

จรรยามารยาทที่ดีงาม

الخُلُقُ الحَسَنُ

عَنْ أَبِيْ ذَرٍّ جُنْدُبِ بْنِ جُنَادَةٍ وَأَبِيْ عَبْدِالرَّحْمنِ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا عَنْ رَسُوْلِ اللهِ ﷺ قَالَ:

«اتَّقِ اللهَ حَيْثُمَا كُنْتَ، وَأَتْبِعِ السَّيِّئَةَ الحَسَنَةَ تَمْحُهَا، وَخَالِقِ النَّاسَ بِخُلُقٍ حَسَنٍ».

رَوَاهُ التِّرمِذِيُّ وَقَالَ: حَدِيْثٌ حَسَنٌ. وَفِيْ بَعْضِ النُّسَخِ: حَسَنٌ صَحِيْحٌ.

ความว่า: จากท่านอบู ซัรร์ ญุนดุบ อิบนุ ญุนาดะฮฺ และอบู อับดิรเราะห์มาน มุอาซ อิบนุ ญะบัล เราะฎิยัลลอฮฺอันฮุมา จากท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺท่านกล่าวว่า:

"ท่านจงยำเกรงต่ออัลลอฮฺไม่ว่าท่านจะอยู่ ณ ที่ใดก็ตาม

และจงตามความชั่วด้วยการทำความดีชดใช้ ซึ่งความดีนั้นจะไปลบล้างความชั่วได้

และจงปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์ด้วยจรรยามารยาทที่ดีงาม”

หะดีษบันทึกโดยอัต-ติรมิซีย์[34] และท่านกล่าวว่า หะดีษอยู่ในระดับหะสัน และในบางฉบับระบุว่า หะสันเศาะฮีหฺ

---

34 อัต-ติรมิซีย์, อัล-ญามิอฺ, ภาค: การทำดีและการเชื่อมสัมพันธ์, บท: การปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์, เลขที่: 1987

หะดีษที่ 19

การศรัทธาต่อกฎสภาวะ

الإِيْمَانُ بِالقَضَاءِ وَالقَدَرِ

عَنْ أَبِيْ العَبَّاسِ عَبْدِ اللهِ بْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا قَالَ:

كُنْتُ خَلْفَ النَّبِيِّ ﷺ يَوْماً، فَقَالَ:

«يَا غُلَامُ إِنِّيْ أُعَلِّمُكَ كَلِمَاتٍ:

احْفَظِ اللهَ يَحْفَظْكَ، احْفَظِ اللهَ تَجِدْهُ تُجَاهَكَ.

إِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللهَ، وَإِذَا اسْتَعَنْتَ فَاسْتَعِنْ بِاللهِ.

وَاعْلَمْ أَنَّ الأُمَّةَ لَوِ اجْتَمَعَتْ عَلَى أَنْ يَنْفَعُوْكَ بِشَيْءٍ لَمْ يَنْفَعُوْكَ إِلاَّ بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللهُ لَكَ، وَإِنِ اجْتَمَعُوْا عَلَى أَنْ يَضُرُّوْكَ بِشَيْءٍ لَمْ يَضُرُّوْكَ إِلَّا بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللهُ عَلَيْكَ.

رُفِعَتِ الأَقْلَامُ وَجَفَّتِ الصُحُفُ».

رَوَاهُ التِّرمِذِيُّ. وَقَالَ: حَدِيْثٌ حَسَنٌ صَحِيْحٌ.

وَفِيْ رِوَايَةِ غَيْرِ التِّرمِذِيِّ:

«احْفَظِ اللهَ تَجِدْهُ أَمَامَكَ.

تَعَرَّفْ إِلَى اللهِ فِيْ الرَّخَاءِ يَعْرِفُكَ فِيْ الشِّدَّةِ.

وَاعْلَمْ أَنَّ مَا أَخْطَأَكَ لَمْ يَكُنْ لِيُصِيْبَكَ وَمَا أَصَابَكَ لَمْ يَكُنْ لِيُخْطِئَكَ.

وَاعْلَمْ أَنَّ النَّصْرَ مَعَ الصَّبْرِ، وَأَنَّ الفَرَجَ مَعَ الكَرْبِ وَأَنَّ مَعَ العُسْرِ يُسْراً».

ความว่า: จากท่านอบู อัล-อับบาส อับดุลลอฮฺ อิบนุ อับบาส เราะฎิยัลลอฮฺอันฮุมา เล่าว่า: “ในวันหนึ่งขณะที่ฉันนั่งอยู่ข้างหลังท่านนบี ﷺ ท่านก็ได้กล่าวกับฉันว่า:

“โอ้เด็กน้อย ฉันจะสอนบางถ้อยคำแก่เจ้า เจ้าจงพิทักษ์อัลลอฮฺ แล้วอัลลอฮฺจะพิทักษ์เจ้า เจ้าจงพิทักษ์อัลลอฮฺ แล้วเจ้าจะพบพระองค์อยู่เบื้องหน้า

เมื่อเจ้าจะวิงวอนขอก็จงวิงวอนขอต่ออัลลอฮฺ และเมื่อเจ้าจะขอความช่วยเหลือก็จงขอความช่วยเหลือจากอัลลอฮฺ

และเจ้าจงพึงทราบเถิดว่า หากประชาชาติทั้งหมดรวมกันเพื่อทำคุณประโยชน์อย่างหนึ่งแก่เจ้า พวกเขาไม่สามารถทำคุณประโยชน์ใด ๆ แก่เจ้าได้เลย นอกจากสิ่งที่อัลลอฮฺได้ทรงกำหนดไว้ให้แก่เจ้าแล้ว และหากพวกเขารวมกันเพื่อทำอันตรายแก่เจ้าด้วยบางสิ่ง พวกเขามิอาจทำอันตรายใดๆ แก่เจ้าได้เลย นอกจากสิ่งที่อัลลอฮฺได้ทรงกำหนดไว้ให้แก่เจ้าแล้ว

ปากกาได้ถูกยกขึ้นและกระดาษบันทึกก็แห้งแล้ว[35]"

บันทึกโดยอัต-ติรมิซีย์ และท่านกล่าวว่า หะดีษอยู่ในระดับหะสันเศาะฮีหฺ[36]

และในรายงานอื่นนอกจากการรายงานของอัต-ติรมิซีย์ มีสำนวนว่า:

"เจ้าจงพิทักษ์อัลลอฮฺ แล้วเจ้าจะพบอัลลอฮฺอยู่เบื้องหน้า เจ้าจงรู้จักอัลลอฮฺในยามสุขสบาย แล้วพระองค์จะรู้จักท่านในยามทุกข์ยาก

[35] หมายถึงพระองค์ได้ทรงกำหนดทุกอย่างไว้แล้ว

[36] อัต-ติรมิซีย์, อัล-ญามิอฺ, ภาค: การทำดีและการเชื่อมสัมพันธ์, บท: การปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์, เลขที่: 1987

และเจ้าจงพึงทราบเถิดว่า สิ่งใดที่คลาดแคล้วจากท่าน มันย่อมไม่ประสบกับท่าน และสิ่งใดที่มันประสบกับท่าน มันย่อมไม่คลาดแคล้วจากท่านอย่างแน่นอน[37]

และเจ้าจงทราบเถิดว่าชัยชนะอยู่กับความอดทน และความสุขอยู่กับความทุกข์ และความสะดวกง่ายดายอยู่กับความยากลำบาก”

[37] หมายความว่าสิ่งใดที่อัลลอฮฺทรงกำหนดให้เกิดกับท่าน มันย่อมเกิดขึ้นอย่างแน่นอน และสิ่งใดที่พระองค์ไม่ทรงกำหนดให้เกิดขึ้น มันย่อมไม่เกิดขึ้นเช่นกัน

หะดีษที่ 20

ความละอายเป็นส่วนหนึ่งของการศรัทธา

الحَيَاءُ مِنَ الإِيْمَانِ

عَنْ أَبِيْ مَسْعُوْدٍ عُقْبَةَ بْنِ عَمْرٍوْ الأَنْصَارِيِّ البَدْرِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ:

«إِنَّ مِمَّا أَدْرَكَ النَّاسُ مِنْ كَلَامِ النُّبُوَّةِ الأُوْلَى: إِذَا لَمْ تَسْتَحْيِ فَاصْنَعْ مَا شِئْتَ».

رَوَاهُ البُخَارِيُّ.

ความว่า: จากท่านอบู มัสอูด นั่นคือ อุกบะฮฺ อิบนุ อัมรฺ อัล-อันศอรีย์ อัล-บัดรีย์ เราะฎิยัลลอฮฺอันฮุ ท่านได้เล่าว่า: ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ กล่าวว่า:

"แท้จริง ส่วนหนึ่งจากสิ่งที่มนุษย์ได้รับรู้จากคำพูดของบรรดาศาสนทูตก่อน ๆ คือคติที่ว่า หากท่านไม่มีความละอายแล้ว ก็จงทำตามสิ่งที่ท่านประสงค์เถิด"

บันทึกโดยอัล-บุคอรีย์[38]

[38] เศาะฮีหฺ อัล-บุคอรีย์, ภาค: หะดีษต่าง ๆ เกี่ยวกับบรรดาศาสนทูต, บท: หะดีษเกี่ยวกับถ้ำ, เลขที่: 3485

หะดีษที่ 21
การยืนหยัดคือแก่นแท้ของอิสลาม

الاِسْتِقَامَةُ لُبُّ الإِسْلامِ

عَنْ أَبِيْ عَمْرٍو وَقِيْلَ أَبِيْ عَمْرَةَ سُفْيَانَ بْنِ عَبْدِ اللهِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ يَا رَسُوْلَ اللهِ قُلْ لِيْ فِيْ الإِسْلَامِ قَوْلاً لَا أَسْأَلُ عَنْهُ أَحَداً غَيْرَكَ، قَالَ:

«قُلْ آمَنْتُ بِاللهِ، ثُمَّ اسْتَقِمْ».

رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

ความว่า: จากท่านอบู อัมรฺ – บางรายงานกล่าวว่าอบู อัมเราะฮฺ – นั่นคือสุฟยาน อิบนุ อับดุลลอฮฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ เล่าว่า: ฉันได้กล่าวว่า: “โอ้ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ได้โปรดบอกฉันเกี่ยวกับอิสลามด้วยคำกล่าวที่ฉันไม่ต้องถามผู้อื่นอีกนอกจากท่านด้วยเถิด” ท่านนบี ﷺ จึงกล่าวว่า:

“ท่านจงกล่าวเถิดว่า ฉันได้ศรัทธาต่ออัลลอฮฺแล้ว หลังจากนั้นท่านก็จงยืนหยัดอยู่บนความถูกต้อง”

บันทึกโดยมุสลิม[39]

---

[39] เศาะฮีหฺ มุสลิม, ภาค: การศรัทธา, บท: คุณลักษณะของอิสลามที่ครอบคลุม, เลขที่: 62

หะดีษที่ 22

เส้นทางสู่สวรรค์

الطَرِيْقُ إِلَى الجَنَّةِ

عَنْ أَبِيْ عَبْدِ اللهِ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللهِ الأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَنْ رَجُلاً سَأَلَ رَسُوْلَ اللهِ ﷺ فَقَالَ:

أَرَأَيْتَ إِذَا صَلَّيْتُ المَكْتُوْبَاتِ، وَصُمْتُ رَمَضَانَ، وَأَحْلَلْتُ الحَلَالَ، وَحَرَّمْتُ الحَرَامَ، وَلَمْ أَزِدْ عَلَى ذَلِكَ شَيْئاً، أَأَدْخُلُ الجَنَّةَ؟ قَالَ: «نَعَمْ».

رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

وَمَعْنَى حَرَّمْتُ الحَرَامَ: اِجْتَنَبْتُهُ.

وَمَعْنَى أَحْلَلْتُ الحَلَالَ: فَعَلْتُهُ مُعْتَقِداً حِلَّهُ.

ความว่า: จากอบู อับดิลลาฮฺ นั่นคือ ญาบิร อิบนุ อับดุลลอฮฺ อัล-อันศอรีย์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ เล่าว่า:

“มีชายคนหนึ่งได้ถามท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ: ว่า “ท่านมีความเห็นอย่างไรเมื่อฉันได้ละหมาดฟัรฎู ฉันได้ถือศีลอดเดือนเราะมะฎอน ฉันอนุมัติสิ่งที่อนุมัติ ฉันห้ามสิ่งที่ต้องห้าม และฉันไม่ได้ปฏิบัติเพิ่มใดๆ จากสิ่งเหล่านั้น ฉันจะได้เข้าสวนสวรรค์ไหม?” ท่านนบีตอบว่า “ใช่”

หะดีษบันทึกโดยมุสลิม[40]

ความหมายของประโยค “ฉันห้ามสิ่งที่ต้องห้าม” คือฉันห่างไกลจากสิ่งที่ต้องห้าม

และความหมายของประโยค “ฉันอนุมัติสิ่งที่อนุมัติ” คือ ฉันกระทำสิ่งที่อนุมัติโดยมีความเชื่ออย่างแน่วแน่ว่ามันเป็นสิ่งอนุมัติ

[40] เศาะฮีหฺ มุสลิม, ภาค: การศรัทธา, บท: อธิบายถึงการศรัทธาที่ทำให้ได้เข้าสวรรค์ฯ, เลขที่: 18

หะดีษที่ 23
คุณความดีที่ครอบคลุม

جَوَامِعُ الخَيْرِ

عَنْ أَبِيْ مَالِكٍ الحَارِثِ بْنِ عَاصِمٍ الأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

«الطُّهُوْرُ شَطْرُ الإِيْمَانِ، وَالحَمْدُ للهِ تَمْلَأُ المِيْزَانَ، وَسُبْحَانَ اللهِ وَالحَمْدُ للهِ تَمْلَآنِ أَوْ تَمْلَأُ مَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ، وَالصَّلَاةُ نُوْرٌ، وَالصَّدَقَةُ بُرْهَانٌ، وَالصَّبْرُ ضِيَاءٌ، وَالقُرْآنُ حُجَّةٌ لَكَ أَوْ عَلَيْكَ، كُلُّ النَّاسِ يَغْدُوْ، فَبَائِعٌ نَفْسَهُ فَمُعْتِقُهَا أَوْ مُوْبِقُهَا».

رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

ความว่า: จากท่านอบู มาลิก นั่นคือ อัล-หาริษ อิบนุ อาศิม อัล-อัชอะรีย์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ เล่าว่า: ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ กล่าวว่า:

“ความสะอาดเป็นครึ่งหนึ่งของการศรัทธา

และการกล่าวว่า "อัลหัมดุลิลลาฮฺ" ผลบุญของมันจะเต็มตาชั่งในวันกิยามะฮฺ

และการกล่าวว่า "สุบหานัลลอฮฺ" และ "อัลหัมดุลิลลาฮฺ" ผลบุญของทั้งสองประโยคหรือผลบุญของแต่ละประโยคนั้น[41] จะเต็มระหว่างท้องฟ้าและผืนแผ่นดิน

การละหมาดนั้นคือรัศมี

การจ่ายซะกาตคือหลักฐาน[42]

การอดทนคือแสงสว่าง

---

[41] นักรายงานหะดีษไม่แน่ใจในสำนวนหะดีษว่าคือสำนวนไหน ระหว่าง "ผลบุญของทั้งสองประโยค" หรือ "ผลบุญของแต่ละประโยค"

[42] คือจะเป็นหลักฐานหรือพยานในวันปรโลกเมื่อบ่าวถูกถามถึงการใช้จ่ายทรัพย์สินเงินทองของเขา หรืออาจหมายถึงเป็นหลักฐานถึงการมีศรัทธาของผู้ที่จ่ายซะกาต เพราะพวกมุนาฟิกจะไม่จ่ายซะกาต (อัล-มินฮาจญ์ ชัรหฺ เศาะฮีหฺมุสลิม อิบนิ อัล-หัจญาจญ์ 3/101)

และอัลกุรอานคือหลักฐานสนับสนุนท่าน (หากท่านทำความดี) หรือไม่ก็คือหลักฐานมัดตัวท่าน (หากท่านทำความชั่ว)

มนุษย์ทุกคนย่อมขวนขวาย(เพื่อตัวเอง) ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่ขายตัวเอง (ให้อัลลอฮฺ) [43] ดังนั้น เขาก็คือผู้ปลดปล่อยตัวเขาเอง (จากการถูกลงโทษในไฟนรก) (และมีผู้ขายตัวเองให้กับชัยฏอนและตัณหาของเขา) ดังนั้น เขาคือผู้ทำลายตัวเขาเองให้พินาศ”

หะดีษบันทึกโดยมุสลิม[44]

[43] หมายถึงการภักดีต่อพระองค์

[44] เศาะฮีหฺ มุสลิม, ภาค: การทำความสะอาด, บท: ความประเสริฐของการบริจาค, เลขที่: 223

หะดีษที่ 24

ส่วนหนึ่งจากความกรุณาของอัลลอฮฺต่อมนุษย์

مِنْ فَضْلِ اللّهِ عَلَى النَّاسِ

عَنْ أَبِيْ ذَرٍّ الغِفَارِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ فِيْمَا يَرْوِيْهِ عَنْ رَبِّهِ عَزَّ وَجَلَّ أَنَّهُ قَالَ:

«يَا عِبَادِي إِنِّيْ حَرَّمْتُ الظُّلْمَ عَلَى نَفْسِيْ وَجَعَلْتُهُ بَيْنَكُمْ مُحَرَّماً فَلَا تَظَالَمُوْا.

يَا عِبَادِي كُلُّكُمْ ضَالٌّ إِلاَّ مَنْ هَدَيْتُهُ فَاسْتَهْدُوْنِيْ أَهْدِكُمْ.

يَا عِبَادِي كُلُّكُمْ جَائِعٌ إِلاَّ مَنْ أَطْعَمْتُهُ فَاسْتَطْعِمُوْنِيْ أُطْعِمْكُمْ.

يَا عِبَادِي كُلُّكُمْ عَارٍ إِلاَّ مَنْ كَسَوْتُهُ فَاسْتَكْسُوْنِيْ أَكْسِكُمْ.

يَا عِبَادِي إِنَّكُمْ تُخْطِئُوْنَ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَأَنَا أَغْفِرُ الذُّنُوْبَ جَمِيْعاً فَاسْتَغْفِرُوْنِيْ أَغْفِرْ لَكُمْ.

يَا عِبَادِي إِنَّكُمْ لَنْ تَبْلُغُوْا ضَرِّي فَتَضُرُّوْنِيْ وَلَنْ تَبْلُغُوْا نَفْعِيْ فَتَنْفَعُوْنِيْ.

يَا عِبَادِي لَوْ أَنَّ أَوَّلَكُمْ وَآخِرَكُمْ وَإِنْسَكُمْ وَجِنَّكُمْ كَانُوْا عَلَى أَتْقَى قَلْبِ رَجُلٍ وَاحِدٍ مِنْكُمْ مَا زَادَ ذَلِكَ فِيْ مُلْكِيْ شَيْئاً.

يَا عِبَادِي لَوْ أَنَّ أَوَّلَكُمْ وَآخِرَكُمْ وَإِنْسَكُمْ وَجِنَّكُمْ كَانُوْا عَلَى أَفْجَرِ قَلْبِ رَجُلٍ وَاحِدٍ مِنْكُمْ مَا نَقَصَ ذَلِكَ مِنْ مُلْكِيْ شَيْئاً.

يَا عِبَادِي لَوْ أَنَّ أَوَّلَكُمْ وَآخِرَكُمْ وَإِنْسَكُمْ وَجِنَّكُمْ قَامُوْا فِيْ صَعِيْدٍ وَاحِدٍ فَسَأَلُوْنِيْ فَأَعْطَيْتُ كُلَّ وَاحِدٍ مَسْأَلَتَهُ مَا نَقَصَ ذَلِكَ مِمَّا عِنْدِيْ إِلاَّ كَمَا يَنْقُصُ المَخِيْطُ إِذَا أُدْخِلَ البَحْرَ.

يَا عِبَادِي إِنَّمَا هِيَ أَعْمَالُكُمْ أُحْصِيْهَا لَكُمْ ثُمَّ أُوَفِّيْكُمْ إِيَّاهَا فَمَنْ وَجَدَ خَيْراً فَلْيَحْمَدِ اللهَ وَمَنْ وَجَدَ غَيْرَ ذَلِكَ فَلَا يَلُوْمَنَّ إِلَّا نَفْسَهُ».

رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

ความว่า: จากท่านอบู ซัรฺ อัล-ฆิฟารีย์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ จาก ท่านนบี ﷺ ดังที่ท่านได้รายงานมาจากพระผู้อภิบาล อัลลอฮฺ อัซซะวะญัล พระองค์ได้ตรัสว่า:

"โอ้ปวงบ่าวของข้า! แท้จริงข้าห้ามการอยุติธรรมแก่ตัวข้าเอง และข้าก็ทำให้มันเป็นที่ต้องห้ามแก่พวกเจ้าด้วย ดังนั้นสูเจ้าจงอย่าได้มีความอยุติธรรมต่อกัน

"โอ้ปวงบ่าวของข้า! พวกเจ้าทั้งหมดเป็นผู้หลงผิด นอกจากผู้ที่ข้าได้นำทางให้แก่เขา ดังนั้นพวกเจ้าจงขอทางนำจากข้า แน่นอนข้าย่อมชี้นำทางแก่พวกเจ้า

"โอ้ปวงบ่าวของข้า! พวกเจ้าทั้งหมดเป็นผู้หิวโหย นอกจากผู้ที่ข้าได้ประทานอาหารให้แก่เขา ดังนั้นพวกเจ้าจงขอเครื่องบริโภคจากข้า แน่นอนข้าย่อมประทานเครื่องบริโภคให้แก่พวกเจ้า

"โอ้ปวงบ่าวของข้า! พวกเจ้านั้นเปลือยเปล่า นอกจากผู้ที่ข้าประทานอาภรณ์แก่เขา ดังนั้นพวกเจ้าจงขอเครื่องอาภรณ์จากข้า แน่นอนข้าย่อมประทานเครื่องนุ่งห่มแก่พวกเจ้า

“โอ้ปวงบ่าวของข้า! แท้จริงพวกเจ้าทุกคนกระทำผิดทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน และข้าให้อภัยโทษต่อบาปทั้งหลาย ดังนั้นพวกเจ้าจงขออภัยโทษจากข้า ข้าย่อมประทานการอภัยโทษแก่พวกเจ้า

“โอ้ปวงบ่าวของข้า! แท้จริงพวกเจ้ามิอาจนำภัยมาถึงข้าจนเป็นภัยต่อข้าได้ และพวกเจ้ามิอาจนำคุณประโยชน์มาถึงข้าจนเป็นคุณประโยชน์ต่อข้าได้เช่นกัน

“โอ้ปวงบ่าวของข้า! หากแม้นตั้งแต่คนแรกของพวกเจ้าจนถึงคนสุดท้าย ทั้งเหล่ามนุษย์และญิน ต่างมีความยำเกรงเหมือนกับชายคนหนึ่งที่มีหัวใจยำเกรงมากที่สุด[45]แล้วไซร้ มันก็มิได้ช่วยให้เพิ่มอำนาจแก่ข้าประการใด

“โอ้ปวงบ่าวของข้า! หากแม้นตั้งแต่คนแรกของพวกเจ้าจนถึงคนสุดท้าย ทั้งเหล่ามนุษย์และญิน ต่างมีความเลวทรามเหมือนกับชายคนหนึ่งที่มีหัวใจเลวทรามมากที่สุดแล้วไซร้ มันก็มิได้บั่นทอนอำนาจของข้าแต่ประการใด

---

[45] นักวิชาการบางท่านกล่าวว่า หมายถึงท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม

“โอ้ปวงบ่าวของข้า! หากแม้นตั้งแต่คนแรกของพวกเจ้าจนถึงคนสุดท้าย ทั้งเหล่ามนุษย์และญิน ต่างได้วิงวอนขอต่อข้าในคราวเดียวกันหมดทุกคน และข้าก็ได้ประทานให้ทุกอย่างตามที่พวกเขาขอแล้วไซร้ มันก็มิได้ทำให้สิ่งที่ข้ามีอยู่ลดลงแต่ประการใด นอกจากเสมือนกับการเอาเข็มจุ่มลงไปในน้ำทะเลเท่านั้น[46]

“โอ้ปวงบ่าวของข้า! แท้จริง นั่นคือกิจการงานของพวกเจ้าที่ข้าได้คิดคำนวณแก่พวกเจ้า หลังจากนั้นข้าจะตอบแทนมันอย่างสมบูรณ์ ดังนั้นใครก็ตามที่ได้พบกับสิ่งดีๆ[47] เขาก็จงขอบคุณอัลลอฮฺ และหากใครก็ตามที่พบอื่นนอกจากนี้ เขาก็อย่าตำหนิใครอื่นนอกจากตัวเขาเอง”

บันทึกโดยมุสลิม[48]

---

[46] กล่าวคือ ไม่ได้ลดน้อยลงแต่ประการใด

[47] หมายถึงผลบุญและความโปรดปราน

[48] เศาะฮีหฺ มุสลิม, ภาค: การทำดี การเชื่อมสัมพันธ์ และมารยาทต่าง ๆ, บท: ห้ามการความอยุติธรรม, เลขที่: 2577

หะดีษที่ 25

ความประเสริฐของการรำลึกถึงอัลลอฮฺ

فَضْلُ الذِّكْرِ

عَنْ أَبِيْ ذَرٍّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَيْضاً أَنَّ أُنَاساً مِنْ أَصْحَابِ رَسُوْلِ اللهِ قَالُوا لِلْنَّبِي ﷺ: يَا رَسُوْلَ اللهِ ذَهَبَ أَهْلُ الدُّثُوْرِ بِالأُجُوْرِ يُصَلُّوْنَ كَمَا نُصَلِّي وَيَصُوْمُوْنَ كَمَا نَصُوْمُ وَيَتَصَدَّقُوْنَ بِفُضُوْلِ أَمْوَالِهِمْ.

قَالَ: «أَوَلَيْسَ قَدْ جَعَلَ اللهُ لَكُمْ مَا تَصَدَّقُوْنَ؟ إِنَّ بِكُلِّ تَسْبِيْحَةٍ صَدَقَةً، وَكُلِّ تَكْبِيْرَةٍ صَدَقَةً، وَكُلِّ تَحْمِيْدَةٍ صَدَقَةً، وَكُلِّ تَهْلِيْلَةٍ صَدَقَةً، وَأَمْرٌ بِالمَعْرُوْفِ صَدَقَةٌ، وَنَهْيٌ عَنْ مُنْكَرٍ صَدَقَةٌ، وَفِيْ بُضْعِ أَحَدِكُمْ صَدَقَةٌ».

قَالُوْا: يَا رَسُوْلَ اللهِ أَيَأْتِيْ أَحَدُنَا شَهْوَتَهُ وَيَكُوْنُ لَهُ فِيْهَا أَجْرٌ؟

قَالَ: «أَرَأَيْتُمْ لَوْ وَضَعَهَا فِيْ حَرَامٍ أَكَانَ عَلَيْهِ وِزْرٌ؟ فَكَذَلِكَ إِذَا وَضَعَهَا فِيْ الحَلَالَ كَانَ لَهُ أَجْرٌ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

ความว่า: จากท่านอบู ซัรฺ เราะฎิยัลลอฮฺอันฮุ เช่นกัน ท่านกล่าวว่า: มีเศาะหาบะฮฺของท่านเราะสูลุลลอฮฺกลุ่มหนึ่งได้กล่าวแก่ท่านว่า: "โอ้ เราะสูลุลลอฮฺ ! พวกคนรวยได้เอาผลบุญไปหมดแล้ว พวกเขาละหมาดเหมือนกับพวกเราละหมาด และพวกเขาถือศีลอดเหมือนกับพวกเราถือศีลอด แต่พวกเขาได้บริจาคทาน(เศาะดะเกาะฮฺ)ด้วยทรัพย์สินที่มีล้นเหลือของเขา"

ท่านนบีกล่าวว่า: "อัลลอฮฺมิได้ทรงสร้างสิ่งที่ใช้บริจาคทานให้แก่พวกท่านดอกหรือ? แท้จริง ทุก ๆ การตัสบีหฺ (การกล่าวว่า "สุบหานัลลอฮฺ") เป็นการบริจาคทาน และทุก ๆ การตักบีรฺ (การกล่าวว่า "อัลลอฮุอักบัร") เป็นการบริจาคทาน และทุก ๆ การตะหฺมีด (การกล่าวว่า "อัลหัมดุลิลลาฮฺ") เป็นการบริจาคทาน และทุกๆ การตะฮฺลีล (การกล่าวว่า ลา อิลาฮะ อิลลัลลอฮฺ) เป็นการบริจาคทาน และการสั่งใช้ให้ทำความดีเป็นการบริจาคทาน

การห้ามปรามจากสิ่งที่ชั่วช้าเป็นการบริจาคทาน และการหลับนอนกับภรรยาของท่านก็การบริจาคทาน”

พวกเขาถามว่า : “โอ้ท่านเราะสูลุลลอฮฺ การที่คนใดคนหนึ่งจากพวกเราได้ระบายความใคร่ของเขา ๆ จะได้รับผลบุญด้วยหรือ ?” ท่านเราะสูลุลลอฮฺตอบว่า : “พวกท่านจงบอกฉันสิว่า หากเขาระบายความใคร่ของเขาในทางที่หะรอม เขาจะมีความผิดใช่ไหม? ดังนั้น ก็เช่นเดียวกัน หากเขาระบายความใคร่ของเขาในทางที่อนุมัติ(หะลาล) เขาก็ย่อมได้รับผลบุญ”

หะดีษบันทึกโดยมุสลิม[49]

---

[49] เศาะฮีหฺ มุสลิม, ภาค: ซะกาต, บท: อธิบายถึงการเศาะดะเกาะฮฺว่าสามารถเกิดขึ้นกับทุก ๆ อย่างที่เป็นสิ่งที่ดีงาม, เลขที่: 1006

หะดีษที่ 26

ความหลากหลายของหนทางการทำความดี

كَثْرَةُ طُرُقِ الخَيْرِ

عَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ:
«كُلُّ سُلَامَى مِنَ النَّاسِ عَلَيْهِ صَدَقَةٌ، كُلَّ يَوْمٍ تَطْلُعُ فِيْهِ الشَّمْسُ: تَعْدِلُ بَيْنَ اثْنَيْنِ صَدَقَةٌ، وَتُعِيْنُ الرَّجُلَ فِيْ دَابَّتِهِ فَتَحْمِلُهُ عَلَيْهَا أَوْ تَرْفَعُ لَهُ عَلَيْهَا مَتَاعَهُ صَدَقَةٌ، وَالْكَلِمَةُ الطَّيِّبَةُ صَدَقَةٌ، وَبِكُلِّ خُطْوَةٍ تَمْشِيْهَا إِلَى الصَّلَاةِ صَدَقَةٌ، وَتُمِيْطُ الأَذَى عَنِ الطَّرِيْقِ صَدَقَةٌ».

رَوَاهُ البُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ.

ความว่า: จากท่านอบู ฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ เล่าว่า : ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ กล่าวว่า :

“ทุก ๆ ข้อต่อของร่างกายมนุษย์จำเป็นต้องทำการบริจาคทานเศาะดะเกาะฮฺ (เพื่อเป็นการขอบคุณทดแทนต่ออัลลอฮฺที่ทรงประทานข้อต่อเหล่านั้น) ในทุก ๆ วันที่ดวงอาทิตย์ยังขึ้นอยู่ ซึ่งการที่ท่านให้ความเป็นธรรมระหว่างคนสองคนก็เป็นการบริจาคทาน การที่ท่านช่วยเหลือชายคนหนึ่งในเรื่องสัตว์พาหนะของเขาโดยท่านพยุงเขาให้ขึ้นขี่มันหรือช่วยยกสัมภาระขึ้นบนสัตว์พาหนะของเขา ล้วนเป็นการบริจาคทาน คำพูดที่ดีก็เป็นการบริจาคทาน ทุก ๆ ย่างก้าวที่ท่านเดินไปละหมาดก็เป็นการบริจาคทาน และการที่ท่านขจัดสิ่งที่เป็นอันตรายหรืออาจก่อความเดือดร้อนออกจากท้องถนนก็เป็นการบริจาคทานเช่นกัน”

หะดีษบันทึกโดยอัล-บุคอรีย์[50]และมุสลิม[51]

---

[50] เศาะฮีหฺ อัล-บุคอรีย์, ภาค: การไกล่เกลี่ย, บท: ความประเสริฐของการไกล่เกลี่ยระหว่างผู้คนและให้ความเป็นธรรมระหว่างพวกเขา, เลขที่: 1007

[51] เศาะฮีหฺ มุสลิม, ภาค: ซะกาต, บท: อธิบายถึงการเศาะดะเกาะฮฺว่าสามารถเกิดขึ้นกับทุก ๆ อย่างที่เป็นสิ่งที่ดีงาม, เลขที่: 1009

หะดีษที่ 27

นิยามของความดีและความชั่ว

تَعْرِيْفُ البِرِّ وَالإِثْمِ

عَنِ النَّوَّاسِ بْنِ سَمْعَانَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عَنِ النَبِيِّ ﷺ قَالَ: «البِرُّ حُسْنُ الخُلُقِ وَالإِثْمُ مَا حَاكَ فِيْ نَفْسِكَ وَكَرِهْتَ أَنْ يَطَّلِعَ عَلَيْهِ النَّاسُ».

رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

وَعَنْ وَابِصَةَ بْنِ مَعْبَدٍ قَالَ: أَتَيْتُ رَسُوْلَ اللهِ ﷺ فَقَالَ: «جِئْتَ تَسْأَلُ عَنِ البِرِّ؟» قُلْتُ: نَعَمْ. قَالَ: «اِسْتَفْتِ قَلْبَكَ، البِرُّ مَا اطْمَأَنَّتْ إِلَيْهِ النَّفْسُ وَاطْمَأَنَّ إِلَيْهِ القَّلْبُ. وَالإِثْمُ مَا حَاكَ فِيْ النَّفْسِ وَتَرَدَّدَ فِيْ الصَّدْرِ؛ وَإِنْ أَفْتَاكَ النَّاسُ وَأَفْتُوْكَ».

حَدِيْثٌ حَسَنٌ رَوَيْنَاهُ فِيْ مُسْنَدَيْ الإِمَامَيْنِ أَحْمَدَ بْنِ حَنْبَل وَالدَّارِمِيِّ بِإِسْنَادٍ حَسَنٍ.

ความว่า: จากท่าน อัน-เนาวาส อิบนุ สัมอาน เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ จากท่านนบี ﷺ ท่านกล่าวว่า:

"ความดีนั้นคือ การมีจรรยามารยาทงดงาม ส่วนความชั่วนั้นคือ สิ่งที่ทำให้กระสับกระส่ายในตัวท่าน และท่านก็ไม่ชอบให้ใครรู้เห็น"

หะดีษบันทึกโดยมุสลิม[52]

และจากท่านวาบิเศาะฮฺ อิบนุ มะอฺบัด เล่าว่า : "ฉันได้ไปหาท่านเราะสูลุลลอฮฺ และท่านก็ได้ถามฉันว่า: "ท่านมาเพื่อถามเกี่ยวกับความดีใช่ไหม ?" ฉันตอบว่า "ใช่" ท่านจึงกล่าวว่า:

"ท่านจงถามใจของท่านเถิด ความดีคือ สิ่งที่ทำให้ตัวและหัวใจสงบ และความชั่วนั้นคือ สิ่งที่ทำให้เกิดความ

[52] เศาะฮีหฺ มุสลิม, ภาค: ความดี การเชื่อมสัมพันธ์ และมารยาท, บท: นิยามของความดีและความชั่ว, เลขที่: 4607

กระสับกระส่ายในตัวและลังเลในใจ ถึงแม้ว่าผู้คนจะได้ให้คำตอบแก่ท่านแล้วก็ตาม[53]”

หะดีษอยู่ในระดับหะสัน และเราได้รายงานหะดีษนี้จากหนังสือมุสนัดอิมามอะหฺมัด อิบนุ หันบัล[54] และมุสนัดอิมาม อัด-ดาริมีย์[55]ด้วยสายรายงานที่ดี

---

[53] จิตใต้สำนึกของมนุษย์ย่อมรู้ดีว่าสิ่งไหนคือสิ่งดีและสิ่งชั่ว ถึงแม้ว่ามนุษย์จะพยายามบอกว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งดีหรือชั่ว แต่เมื่อมันค้านกับจิตใต้สำนึกมนุษย์แล้วก็มิอาจปกปิดได้

[54] อะหฺมัด, อัล-มุสนัด, เลขที่: 18006

[55] อัด-ดาริมีย์, อัล-มุสนัด, ภาค: การซื้อขาย, บท: ละทิ้งสิ่งที่ทำให้ท่านคลุมเครือและยึดไว้ซึ่งสิ่งที่ไม่ได้ทำให้ท่านคลุมเครือ, เลขที่: 2533

หะดีษที่ 28
การเชื่อฟังและปฏิบัติตาม

السِّمْعُ وَالطَّاعَةُ

عَنْ أَبِيْ نَجِيْحٍ العِرْبَاضِ بْنِ سَارِيَةٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: وَعَظَنَا رَسُوْلُ اللهِ ﷺ مَوْعِظَةً وَجِلَتْ مِنْهَا القُلُوْبُ وَذَرَفَتْ مِنْهَا العُيُوْنُ. فَقُلْنَا يَا رَسُوْلَ اللهِ كَأَنَّهَا مَوْعِظَةُ مُوَدِّعٍ فَأَوْصِنَا، قَالَ:

«أُوْصِيْكُمْ بِتَقْوَى اللهِ عَزَّ وَجَلَّ، وَالسَّمْعِ وَالطَّاعَةِ وَإِنْ تَأَمَّرَ عَلَيْكُمْ عَبْدٌ، فَإِنَّهُ مَنْ يَعِشْ مِنْكُمْ فَسَيَرَى اخْتِلَافاً كَثِيراً، فَعَلَيْكُمْ بِسُنَّتِيْ وَسُنَّةِ الخُلَفَاءِ الرَّاشِدِيْنَ المَهْدِيِّيْنَ عَضُّوْا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِذِ، وَإِيَّاكُمْ وَمُحْدَثَاتِ الأُمُوْرِ فَإِنَّ كُلَّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ».

رَوَاهُ أَبُوْ دَاودَ وَالتِّرْمِذِيُّ وَقَالَ: حَدِيْثٌ حَسَنٌ صَحِيْحٌ.

ความว่า: จากท่านอบู นะญีหฺ อัล-อิรบาฎ อิบนุ สาริยะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺอันฮุ เล่าว่า: ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ ได้ตักเตือน

เราด้วยการตักเตือนหนึ่งที่ทำให้จิตใจหวาดหวั่น และน้ำตาเอ่อล้น แล้วพวกเราก็กล่าวว่า: โอ้ ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ประหนึ่งว่ามันคือคำตักเตือนของผู้จะจากลา ดังนั้นท่านจงสั่งเสียให้แก่พวกเราเถิด ท่านจึงกล่าวว่า :

"ฉันขอสั่งเสียพวกท่านให้มีความยำเกรงต่ออัลลอฮฺผู้ทรงเกียรติและสูงส่งยิ่ง และจงเชื่อฟังและปฏิบัติตาม ถึงแม้นว่าทาสคนหนึ่งจะปกครองท่านก็ตาม

และหากผู้ใดผู้หนึ่งในหมู่พวกท่านมีชีวิตยืนยาวต่อไปเขาก็จะได้พบกับความขัดแย้งอันมากมาย ดังนั้นพวกท่านจงยึดไว้ซึ่งสุนนะฮฺ(แนวทาง)ของฉัน และสุนนะฮฺของบรรดาเคาะลีฟะฮฺผู้ทรงธรรมที่ได้รับทางนำ จงกัดมันด้วยฟันกราม

และพวกท่านจงพึงระวังต่ออุตริกรรมทั้งหลายในศาสนา เพราะทุกๆ อุตริกรรม(บิดอะฮฺ) นั้นคือความหลงผิด และทุกๆ ของความหลงผิดนั้นอยู่ในไฟนรก"

หะดีษบันทึกโดยอบูดาวูด[56]และอัต-ติรมิซีย์[57] และท่านกล่าวว่า หะดีษอยู่ในระดับหะสันเศาะฮีหฺ

[56] อบู ดาวูด, อัส-สุนัน, ภาค: อัส-สุนนะฮฺ, บท: เจริญรอยตามสุนนะฮฺ, เลขที่: 4607

[57] อัต-ติรมิซีย์, อัล-ญามิอฺ, ภาค: ความรู้, บท: ยึดสุนนะฮฺและห่างไกลจากอุตริกรรม, เลขที่: 2676

หะดีษที่ 29

บรรดาประตูของความดีงาม

أَبْوَابُ الخَيْرِ

عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُوْلَ اللهِ أَخْبِرْنِيْ بِعَمَلٍ يُدْخِلُنِيْ الجَنَّةَ وَيُبَاعِدُنِيْ عَنِ النَّارِ قَالَ:

«لَقَدْ سَأَلْتَ عَنْ عَظِيْمٍ وَإِنَّهُ لَيَسِيْرٌ عَلَى مَنْ يَسَّرَهُ اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ: تَعْبُدُ اللهَ لَا تُشْرِكُ بِهِ شَيْئاً، وَتُقِيْمُ الصَّلَاةَ، وَتُؤْتِيْ الزَّكَاةَ، وَتَصُوْمُ رَمَضَانَ، وَتَحُجُّ البَيْتَ».

ثُمَّ قَالَ: «أَلَا أَدُلُّكَ عَلَى أَبْوَابِ الخَيْرِ؟ الصَّوْمُ جُنَّةٌ، وَالصَّدَقَةُ تُطْفِئُ الخَطِيْئَةَ كَمَا يُطْفِئُ المَاءُ النَّارَ، وَصَلاةُ الرَّجُلِ فِيْ جَوْفِ اللَّيْلِ، ثُمَّ تَلَا ﴿تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ ٱلْمَضَاجِعِ﴾ حَتَّى بَلَغَ ﴿يَعْمَلُونَ ۝١٧﴾ [السجدة : ١٦، ١٧]».

ثُمَّ قَالَ: «أَلَا أُخْبِرُكَ بِرَأْسِ الأَمْرِ وَعَمُوْدِهِ وَذِرْوَةِ سَنَامِهِ؟» قُلْتُ: بَلَى يَا رَسُوْلَ اللهِ، قَالَ: «رَأْسُ الأَمْرِ الإِسْلَامُ، وَعَمُوْدُهُ الصَّلَاةُ، وَذِرْوَةُ سَنَامِهِ الجِهَادُ».

ثُمَّ قَالَ: «أَلَا أُخْبِرُكَ بِمَلَاكِ ذَلِكَ كُلِّهِ؟» قُلْتُ: بَلَى يَا رَسُوْلَ اللهِ، فَأَخَذَ بِلِسَانِهِ وَقَالَ: «كُفَّ عَلَيْكَ هَذَا»، قُلْتُ: يَا نَبِيَّ اللهِ! وَإِنَّا لَمُؤَاخَذُوْنَ بِمَا نَتَكَلَّمُ بِهِ؟ فَقَالَ: «ثَكِلَتْكَ أُمُّكَ يَا مُعَاذُ، وَهَلْ يَكُبُّ النَّاسَ فِيْ النَّارِ عَلَى وُجُوْهِهِمْ أَوْ قَالَ عَلَى مَنَاخِرِهِمْ إِلاَّ حَصَائِدُ أَلْسِنَتِهِمْ».

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ حَدِيْثٌ حَسَنٌ صَحِيْحٌ.

ความว่า: จากท่าน มุอาซ อิบนุ ญะบัล เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ เล่าว่า: “ฉันได้ถามท่านนบีว่า: “โอ้เราะสูลุลลอฮฺ โปรดบอกฉันซึ่งการงานหนึ่งที่ทำให้ฉันได้เข้าสวรรค์ และทำให้ฉันห่างไกลจากไฟนรกด้วยเถิด” ท่านตอบว่า:

“แท้จริง เจ้าได้ถามเรื่องที่ยิ่งใหญ่นัก แต่ทว่ามันเป็นเรื่องง่าย สำหรับผู้ที่อัลลอฮฺทรงประทานความง่ายดายแก่เขา นั่นก็คือ ให้เจ้าอิบาดะฮฺต่ออัลลอฮฺ โดยที่ไม่ตั้งภาคีใด ๆ กับ

พระองค์ จงละหมาด จ่ายซะกาต ถือศีลอดในเดือนเราะมะฎอน และประกอบพิธีหัจญ์ ณ บัยติลลาฮฺ”

หลังจากนั้น ท่านได้กล่าวว่า : “เอาไหมฉันจะบอกแก่เจ้าซึ่งบรรดาประตูของความดีงาม? นั่นคือ การถือศีลอดนั้นเป็นเกราะกำบัง และการบริจาคทาน(เศาะดะเกาะฮฺ)สามารถลบล้างความผิด เสมือนกับน้ำที่ดับไฟ และการละหมาดของคน ๆ หนึ่งในยามค่ำคืน หลังจากนั้นท่านก็อ่านอายะฮฺ

﴿تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمۡ عَنِ ٱلۡمَضَاجِعِ﴾

จนถึง

﴿يَعۡمَلُونَ﴾

หลังจากนั้นท่านได้กล่าวอีกว่า : “เอาไหมฉันจะบอกแก่เจ้าสิ่งที่เป็นหัวหลักของกิจการทั้งปวง เสาของมัน และจุดสุดยอดของมัน? ฉันตอบว่า: เอาสิ โอ้ ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ท่านกล่าวว่า: “หัวหลักของกิจการนั้นคืออิสลาม เสาของมันคือการละหมาด และจุดสุดยอดของมันคือการญิฮาด”

หลังจากนั้นท่านได้กล่าวอีกว่า : “เอาไหมฉันจะบอกแก่เจ้าซึ่งสิ่งที่ครอบคลุมของทั้งหมดที่กล่าวมา?” ฉันตอบว่า: เอาสิ

โอ้ ท่านเราะสูลุลลอฮฺ แล้วท่านก็จับลิ้นออกมาพร้อมกับกล่าวว่า: “ท่านจงระงับสิ่งนี้” ฉันจึงกล่าวว่า: โอ้นบีของอัลลอฮฺ พวกเราจะถูกไต่สวนในสิ่งที่เราได้พูดด้วยกระนั้นหรือ? ท่านตอบว่า : “แม่ของท่านได้เสียท่านแล้ว โอ้ มุอาซเอ๋ย[58] แล้วที่มนุษย์ต้องถลำหน้าหรือจมูกเข้าไปในไฟนรกมิใช่เพราะผลจากลิ้นดอกหรือ?”

หะดีษบันทึกโดยอัต-ติรมิซีย์ และท่านกล่าวว่า หะดีษอยู่ในระดับหะสันเศาะฮีหฺ[59]

---

[58] เป็นสำนวนพูดในภาษาอาหรับที่กล่าวออกมาเพื่อเป็นการเตือนหรือติติงคู่สนทนา

[59] อัต-ติรมิซีย์, อัล-ญามิอฺ, ภาค: การศรัทธา, บท: เกียรติของการละหมาด, เลขที่: 2616

หะดีษที่ 30
การหยุดที่ขอบเขตของอิสลาม

الوُقُوْفُ عِنْدَ حُدُوْدِ الشَّرْعِ

عَنْ أَبِيْ ثَعْلَبَةَ الخُشَنِيِّ جُرْثُوْمِ بْنِ نَاشِرٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عَنْ رَسُوْلِ اللهِ ﷺ قَالَ:

«إِنَّ اللهَ تَعَالَى فَرَضَ فَرَائِضَ فَلَا تُضَيِّعُوْهَا، وَحَدَّ حُدُوْداً فَلَا تَعْتَدُوْهَا وَحَرَّمَ أَشْيَاءَ فَلَا تَنْتَهِكُوْهَا، وَسَكَتَ عَنْ أَشْيَاءَ رَحْمَةً لَكُمْ غَيرَ نِسْيَانٍ فَلَا تَبْحَثُوْا عَنْهَا».

حَدِيْثٌ حَسَنٌ رَوَاهُ الدَّارَ قُطْنِيُّ وَغَيْرُهُ.

ความว่า: จากท่านอบู ษะอฺละบะฮฺ อัล-คุชะนีย์ นั่นคือญุรษูม อิบนุ นาชิร เราะฎิยัลลอฮฺอันฮุ จากท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ ท่านกล่าวว่า:

“แท้จริงอัลลอฮฺผู้ทรงสูงส่งได้ทรงกำหนดบทบัญญัติต่าง ๆ (ที่เป็นฟัรฎู) ดังนั้น พวกท่านอย่าได้ละเลยบทบัญญัติเหล่านั้น และพระองค์ก็ได้ทรงวางขอบเขตต่าง ๆ ดังนั้น พวกท่านจงอย่าล่วงล้ำขอบเขตเหล่านั้น และพระองค์ได้ทรงห้ามหลายสิ่งหลายอย่าง ดังนั้น พวกท่านอย่าได้ละเมิดมัน และพระองค์ได้ทรงเงียบเฉยต่อหลายสิ่งหลายอย่าง[60] ทั้งนี้ เพื่อเป็นความเมตตาแก่พวกท่าน มิใช่เพราะความหลงลืม ดังนั้น พวกท่านจงอย่าได้พยายามสืบเสาะค้นหาสิ่งเหล่านั้น”

หะดีษอยู่ในระดับหะสัน บันทึกโดยอัด-ดาเราะกุฏนีย์[61] และท่านอื่น ๆ

[60] ไม่ได้ระบุว่าเป็นสิ่งต้องห้าม (หะรอม) หรืออนุมัติ (หะลาล)

[61] อัด-ดาเราะกุฏนีย์, อัส-สุนัน, ภาค: การให้น้ำนม, เลขที่: 4445

หะดีษที่ 31
การใช้ชีวิตอย่างสมถะในโลกนี้

الزُّهْدُ فِيْ الدُّنيَا

عَنْ أَبِيْ العَبَّاسِ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ السَّاعِدِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ: يَا رَسُوْلَ اللهِ دُلَّنِيْ عَلَى عَمَلٍ إِذَا عَمِلْتُهُ أَحَبَّنِيَ اللهُ وَأَحَبَّنِيَ النَّاسُ فَقَالَ:

«ازْهَدْ فِيْ الدُّنْيَا يُحِبُّكَ اللهُ، وَازْهَدْ فِيْمَا عِنْدَ النَّاسِ يُحِبُّكَ النَّاسُ».

حَدِيْثٌ حَسَنٌ، رَوَاهُ ابْنُ مَاجَه وَغَيْرُهُ بِأَسَانِيْدَ حَسَنَةٍ.

ความว่า: จากท่านอบู อัล-อับบาส นั่นคือ สะฮ์ลฺ อิบนุ สะอัด อัส-สาอิดีย์ เราะฎิยัลลอฮฺอันฮุ เล่าว่า: "มีชายคนหนึ่งมาหาท่านนบี ﷺ แล้วถามว่า: "โอ้ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ! ได้โปรดชี้แนะแก่ฉันถึงการงานหนึ่ง ซึ่งเมื่อฉันทำแล้ว อัลลอฮฺจะทรงรักฉัน ในขณะเดียวกันผู้คนก็จะรักฉันด้วย" ท่านตอบว่า:

“ท่านจงใช้ชีวิตอย่างสมถะในโลกนี้ แล้วอัลลอฮฺจะรักท่าน และจงสมถะ(ไม่โลภและอยากได้)ในสิ่งที่อยู่กับมนุษย์ แล้วพวกเขาจะรักท่าน”

หะดีษอยู่ในระดับหะสัน บันทึกโดยอิบนุมาญะฮฺ[62] และท่านอื่น ๆ ด้วยบรรดาสายรายงานที่หะสัน

---

[62] อิบนุ มาญะฮฺ, อัส-สุนัน, ภาค: ความสมถะ, บท: ใช้ชีวิตอย่างสมถะในโลกนี้, เลขที่: 4102

หะดีษที่ 32
อย่าก่อความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น และจงอย่าก่อความเดือดร้อนซึ่งกันและกัน

لا ضَرَرَ وَلا ضِرَارَ

عَنْ أَبِيْ سَعِيْدٍ سَعْدِ بْنِ مَالِكِ بْنِ سِنَانٍ الخُدْرِيِّ أَنَّ رَسُوْلَ اللهِ ﷺ قَالَ:

«لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ».

حَدِيْثٌ حَسَنٌ، رَوَاهُ ابْنُ مَاجَه وَالدَّارَقُطْنِيُّ وَغَيْرُهُمَا مُسْنَداً، وَرَوَاهُ مَالِكٌ فِيْ المُوَطَّأِ عَنْ عَمْرِو ابْنِ يَحْيَى عَنْ أَبِيْهِ عَنِ النَّبِيِّ مُرْسَلاً فَأَسْقَطَ أَبَا سَعِيْدٍ. وَلَهُ طُرُقٌ يُقَوِّيْ بَعْضُهَا بَعْضاً.

ความว่า: จากท่านอบู สะอีด นั่นคือ สะอัด อิบนุ มาลิก อิบนุ สินาน อัล-คุดรีย์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ เล่าว่า: ท่านเราะสูลุลลอฮฺ

ﷺ กล่าวว่า: "จงอย่าก่อความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น และจงอย่าก่อความเดือดร้อนซึ่งกันและกัน" หะดีษอยู่ในระดับหะสัน บันทึกโดยอิบนุมาญะฮฺ[63]และอัด-ดาเราะกุฏนีย์[64] และท่านอื่น ๆ นอกจากท่านทั้งสองด้วยสายรายงานถึงท่านนบี ﷺ

และบันทึกโดยมาลิกในหนังสือ "อัล-มุวัฏเฏาะอ์[65]" จาก อัมรฺ อิบนุ ยะห์ยา จากพ่อของเขา จากท่านนบี ﷺ ด้วยสายรายงานที่มุรฺสัล โดยไม่ได้ระบุ อบู สะอีด และสำหรับหะดีษบทนี้มีสายรายงานอื่น ๆ อีกที่ต่างสามารถยกระดับสายรายงานให้มีน้ำหนักได้

---

[63] อิบนุมาญะฮฺ, อัส-สุนัน, ภาค: บทบัญญัติต่าง ๆ, บท: ใครที่สร้างอาคารในสิทธิ์ของตัวเองที่ไปทำความเดือดร้อนแก่เพื่อนบ้าน, เลขที่: 2341

[64] อัด-ดาเราะกุฏนีย์, อัส-สุนัน, ภาค: อุมัรฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ , บท: สตรีต้องถูกประหารเมื่อตกมุรฺตัด, เลขที่: 4597

[65] มาลิก, อัล-มุวัฏเฏาะอ์ (รายงานโดยยะหฺยา อัล-ลัยษีย์), ภาค: การตัดสินความ, บท: ข้อตัดสินเกี่ยวกับข้อมือ, เลขที่: 4597

หะดีษที่ 33

การแสดงพยานหลักฐานจำเป็นสำหรับโจทก์

البَيِّنَةُ عَلَى المُدَّعِي

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُوْلَ اللهِ ﷺ قَالَ: «لَوْ يُعْطَى النَّاسُ بِدَعْوَاهُمْ، لَادَّعَى رِجَالٌ أَمْوَالَ قَوْمٍ وَدِمَاءَهُمْ، لكِنْ البَيِّنَةُ عَلَى المُدَّعِيْ وَاليَمِيْنُ عَلَى مَنْ أَنْكَرَ».

حَدِيْثٌ حَسَنٌ، رَوَاهُ البَيْهَقِيُّ وَغَيْرُهُ هَكَذَا، وَبَعْضُهُ فِيْ الصَّحِيْحَيْنِ.

ความว่า: จากท่านอิบนุ อับบาส เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมา จากท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ ท่านกล่าวว่า:

"หากมนุษย์ได้รับสิทธิ์ทุกอย่างตามที่เขาได้กล่าวอ้างแล้วไซร้ แน่นอน ย่อมมีผู้คนอ้างสิทธิ์ในทรัพย์สินและเลือดเนื้อ

ของกลุ่มชนอื่น ๆ แต่ทว่า พยานหลักฐานนั้นจำเป็นสำหรับโจทก์ (ผู้กล่าวอ้าง)ที่ต้องนำมาเสนอ ส่วนการสาบานนั้นเป็นหน้าที่สำหรับผู้ปฏิเสธการกล่าวอ้าง"

หะดีษอยู่ในระดับหะสัน บันทึกโดยอัล-บัยฮะกีย์[66] และท่านอื่นๆ ด้วยสำนวนนี้ และบางส่วนมีบันทึกอยู่ในหนังสือเศาะฮีหฺทั้งสอง[67]

[66] อัล-บัยฮะกีย์, อัส-สุนัน อัล-กุบรอ, ภาค: การกล่าวอ้างและพยานหลักฐาน, บท: พยานหลักฐานจำเป็นสำหรับโจทก์และการสาบานสำหรับผู้ที่ปฏิเสธ, เลขที่: 20990

[67] อัล-บุคอรีย์, เลขที่: 2514, 2662, 4522 และมุสลิม, เลขที่: 1711

หะดีษที่ 34
การเปลี่ยนแปลงสิ่งชั่วช้าเป็นสิ่งจำเป็น

تَغْيِيْرُ الْمُنْكَرِ فَرِيْضَةٌ

عَنْ أَبِيْ سَعِيْدٍ الخُدْرِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُوْلَ اللهِ ﷺ يَقُوْلُ:

«مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَراً فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ، وَذَلِكَ أَضْعَفُ الإِيْمَانِ».

رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

ความว่า: จากท่านอบู สะอีด อัล-คุดรีย์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ เล่าว่า: “ฉันได้ยินท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ กล่าวว่า:

“ใครก็ตามในหมู่พวกท่านพบเห็นความชั่วอันใดอันหนึ่ง เขาก็จงเปลี่ยนแปลงมันด้วยมือของเขา หากเขาไม่มีความสามารถก็จงเปลี่ยนแปลงด้วยลิ้น (ด้วยคำพูด หรือการตักเตือน)ของเขา หากเขาไม่มีความสามารถก็จงเปลี่ยนแปลง

ด้วยใจ(ปฏิเสธด้วยใจ)ของเขา และนั่นคือการศรัทธาที่อ่อนแอที่สุด”

หะดีษนี้บันทึกโดยมุสลิม[68]

[68] เศาะฮีหฺ มุสลิม, ภาค: การศรัทธา, บท: อธิบายว่าการปรามสิ่งชั่วนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการศรัทธา, เลขที่: 78

หะดีษที่ 35
มุสลิมคือพี่น้องของมุสลิม

المُسْلِمُ أَخُوْ المُسْلِمِ

عَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ:
«لَا تَحَاسَدُوْا، وَلَا تَنَاجَشُوْا، وَلَا تَبَاغَضُوْا، وَلَا تَدَابَرُوْا، وَلَا يَبِعْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَيْعِ بَعْضٍ، وَكُوْنُوْا عِبَادَ اللهِ إِخْوَاناً.
المُسْلِمُ أَخُوْ المُسْلِمِ لَا يَظْلِمُهُ وَلَا يَخْذُلُهُ وَلَا يَكْذِبُهُ وَلَا يَحْقِرُهُ. التَقْوَى هَاهُنَا - وَيُشِيْرُ إِلَى صَدْرِهِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ - بِحَسْبِ امْرِئٍ مِنَ الشَّرِّ أَنْ يَحْقِرَ أَخَاهُ المُسْلِمَ. كُلُّ المُسْلِمِ عَلَى المُسْلِمِ حَرَامٌ؛ دَمُهُ وَمَالُهُ وَعِرْضُهُ».

رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

ความว่า: จากท่านอบู ฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ ได้เล่าว่า ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ กล่าวว่า:

“พวกท่านจงอย่าอิจฉาริษยากัน จงอย่าทำทีให้ราคาสินค้าสูงขึ้น[69] จงอย่าเกลียดชังกัน จงอย่าหมางเมินกัน จงอย่าขายสินค้าตัดราคากัน และพวกท่านจงเป็นบ่าวของอัลลอฮฺฉันพี่น้องกัน มุสลิมเป็นพี่น้องของมุสลิม ไม่อธรรมกัน ไม่ทอดทิ้งกัน ไม่โกหกกัน และไม่ดูถูกเหยียดหยามกัน ความยำเกรง(ตักวา) อยู่ที่นี่ - และท่านก็ชี้ที่หน้าอกของท่านสามครั้ง -

เป็นความชั่วช้าที่เพียงพอแล้วสำหรับคนๆ หนึ่ง ในการที่เขาดูถูกเหยียดหยามพี่น้องมุสลิมของเขา มุสลิมทุกคนต่อมุสลิมด้วยกันเป็นที่ต้องห้าม ที่จะละเมิดเลือดเนื้อของเขา ทรัพย์สินของเขา และเกียรติของเขา”

หะดีษบันทึกโดยมุสลิม[70]

---

[69] หมายถึงทำทีแกล้งชมสินค้าว่าดี แล้วถือโอกาสขึ้นราคาสินค้าโดยไม่เป็นธรรม ท่านอิบนุเราะญับกล่าวว่า และอาจหมายรวมถึงการคดโกงในทุก ๆ รูปแบบ (ญามิอฺ อัล-อุลูม วัลหิกัม 1/328)

[70] เศาะฮีหฺ มุสลิม, ภาค: การทำดี การเชื่อมสัมพันธ์ และมารยาทต่าง ๆ, บท: ห้ามอธรรมต่อมุสลิมฯ, เลขที่: 2564

หะดีษที่ 36
จัดการกิจธุระของพี่น้องมุสลิม

قَضَاءُ حَوَائِجِ الْمُسْلِمِيْنَ

عَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ:

«مَنْ نَفَّسَ عَنْ مُؤْمِنٍ كُرْبَةً مِنْ كُرَبِ الدُّنْيَا، نَفَّسَ اللهُ عَنْهُ كُرْبَةً مِنْ كُرَبِ يَوْمِ القِيَامَةِ.

وَمَنْ يَسَّرَ عَلَى مُعْسِرٍ، يَسَّرَ اللهُ عَلَيْهِ فِيْ الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ.

وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِماً، سَتَرَهُ اللهُ فِيْ الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ.

وَاللهُ فِيْ عَوْنِ العَبْدِ مَا كَانَ العَبْدُ فِيْ عَوْنِ أَخِيْهِ.

وَمَنْ سَلَكَ طَرِيْقاً يَلْتَمِسُ فِيْهِ عِلْماً سَهَّلَ اللهُ لَهُ بِهِ طَرِيْقاً إِلَى الجَنَّةِ.

وَمَا اجْتَمَعَ قَوْمٌ فِيْ بَيْتٍ مِنْ بُيُوْتِ اللهِ يَتْلُوْنَ كِتَابَ اللهِ وَيَتَدَارَسُوْنَهُ بَيْنَهُمْ إِلاَّ نَزَلَتْ عَلَيْهِمُ السَّكِيْنَةُ وَغَشِيَتْهُمُ الرَّحْمَةُ وَحَفَّتْهُمُ المَلَائِكَةُ وَذَكَرَهُمُ اللهُ فِيْمَنْ عِنْدَهُ.

وَمَنْ بَطَّأَ بِهِ عَمَلُهُ لَمْ يُسْرِعْ بِهِ نَسَبُهُ».

رَوَاهُ مُسْلِمٌ بِهَذَا الْلَفْظِ.

ความว่า: จากท่านอบู ฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ จากท่านนบี ﷺ ท่านกล่าวว่า:

"ใครก็ตามที่บรรเทาความทุกข์ยากของผู้ศรัทธาจากบรรดาความทุกข์ยากต่างๆ ของโลกดุนยา อัลลอฮฺก็จะบรรเทาความทุกข์ยากของเขาจากบรรดาความทุกข์ยากต่างๆ ของวันปรโลกเช่นกัน

และใครก็ตามที่ให้ความสะดวกแก่ผู้ขัดสน อัลลอฮฺก็จะให้ความสะดวกแก่เขาทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

และใครก็ตามที่ปกปิด (สิ่งที่น่าละอายหรือความผิด)[71] ของมุสลิม อัลลอฮฺก็จะทรงปกปิดเขาทั้งในโลกนี้ และโลกหน้า

และอัลลอฮฺพร้อมจะให้ความช่วยเหลือบ่าว ตราบใดที่บ่าวยังอยู่ในการให้ความช่วยเหลือแก่พี่น้องของเขา

และผู้ใดก็ตามที่เดินทางเพื่อแสวงหาความรู้ อัลลอฮฺจะทรงประทานความง่ายดายแก่เขาซึ่งเส้นทางสู่สวรรค์

และไม่มีกลุ่มชนใดที่รวมตัวกัน ณ บ้านหลังหนึ่งในบรรดาบ้านของอัลลอฮฺ(มัสญิด)โดยที่พวกเขาอ่านคัมภีร์ของพระองค์ และศึกษากันระหว่างพวกเขา นอกจากความสงบ (สะกีนะฮฺ) จะลงมายังพวกเขา และความเมตตา(เราะห์มะฮฺ) จะปกคลุมพวกเขา มลาอิกะฮฺจะห้อมล้อมพวกเขาและอัลลอฮฺจะทรงรำลึกถึงพวกเขาท่ามกลางผู้ที่อยู่กับพระองค์[72] และผู้ใดก็

[71] คือความผิดที่ไม่ได้ก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายแก่คนอื่น ๆ และการเปิดเผยไม่มีความจำเป็นใด ๆ ทั้งสิ้น และการปกปิดนั้นมิได้หมายความว่าไม่จำเป็นต้องตักเตือน แต่ให้มีการตักเตือนอย่างลับ ๆ และไม่เปิดเผยต่อบุคคลอื่น

[72] อิบนุ เราะญับกล่าวว่า การรำลึกของอัลลอฮฺต่อบ่าวของพระองค์คือ การสรรเสริญเขาท่ามกลางบรรดามลาอิกะฮฺของพระองค์ (ญามิอฺ อัล-อุลูม วัลหิกัม 1/346)

ตามที่การงานของเขาขาดตกบกพร่อง[73] เชื้อสายและวงศ์ตระกูลของเขาก็มิอาจยกระดับเขาได้"

หะดีษบันทึกโดยมุสลิม[74] ด้วยสำนวนนี้

[73] หมายถึง ไม่ถึงขั้นระดับของผู้ที่ทำศาสนกิจอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ หรือไม่ถึงขั้นระดับของผู้ที่มีตำแหน่งสูงในวันปรโลก

[74] เศาะฮีหฺ มุสลิม, ภาค: การซิกิรฺ การดุอาอ์ การเตาบัติ และการอิสติฆฟารฺ, บท: ความประเสริฐของการรวมตัวกันอ่านอัลกุรอาน, เลขที่: 2699

หะดีษที่ 37

ส่งเสริมให้ประกอบความดี

التَرْغِيْبُ فِيْ فِعْلِ الحَسَنَاتِ

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا عَنْ رَسُوْلِ اللهِ ﷺ فِيْمَا يَرْوِيْهِ عَنْ رَبِّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى قَالَ:

«إِنَّ اللهَ كَتَبَ الحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ، ثُمَّ بَيَّنَ ذَلِكَ؛ فَمَنْ هَمَّ بِحَسَنَةٍ فَلَمْ يَعْمَلْهَا كَتَبَهَا اللهُ عِنْدَهُ حَسَنَةً كَامِلَةً، وَإِنْ هَمَّ بِهَا فَعَمِلَهَا كَتَبَهَا اللهُ عِنْدَهُ عَشْرَ حَسَنَاتٍ إِلَى سَبْعِمِائَةِ ضِعْفٍ إِلَى أَضْعَافٍ كَثِيْرَةٍ.

وَإِنْ هَمَّ بِسَيِّئَةٍ فَلَمْ يَعْمَلْهَا كَتَبَهَا اللهُ عِنْدَهُ حَسَنَةً كَامِلَةً، وَإِنْ هَمَّ بِهَا فَعَمِلَهَا كَتَبَهَا اللهُ سَيِّئَةً وَاحِدَةً».

رَوَاهُ البُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ فِيْ صَحِيْحَيْهِمَا بِهَذِهِ الحُرُوْفِ.

ความว่า: จากท่านอิบนุ อับบาส เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมา จากท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ ท่านได้รายงานจากพระผู้อภิบาลของท่านผู้ทรงจำเริญและผู้ทรงสูงส่ง ว่า:

“แท้จริงอัลลอฮฺได้ทรงบันทึกความดีและความชั่วทั้งหลาย แล้วพระองค์ได้ทรงชี้แจงเรื่องดังกล่าวว่า ใครก็ตามที่ปรารถนาจะทำความดีอย่างหนึ่ง แต่แล้วเขาไม่ได้ทำ อัลลอฮฺจะทรงบันทึก ณ พระองค์ซึ่งหนึ่งความดีอย่างสมบูรณ์ และหากเขาปรารถนาที่จะทำมัน แล้วเขาก็ได้ลงมือทำ อัลลอฮฺจะทรงบันทึก ณ พระองค์ซึ่งสิบความดี และพระองค์จะทรงเพิ่มพูนอีกถึงเจ็ดร้อยเท่า และอาจจะเพิ่มทวีคูณอย่างมากมาย

และหากเขาปรารถนาที่จะทำความชั่วอย่างหนึ่ง แต่แล้วเขาไม่ได้ทำ อัลลอฮฺจะทรงบันทึก ณ พระองค์ซึ่งหนึ่งความดีอย่างสมบูรณ์ และหากเขาปรารถนาที่จะทำมัน แล้วเขาก็ได้ลงมือทำ พระองค์จะทรงบันทึก ณ พระองค์ซึ่งหนึ่งความผิดเท่านั้น”

หะดีษบันทึกโดยอัล-บุคอรีย์[75]และมุสลิม[76] ในหนังสือเศาะฮีหฺของท่านทั้งสองด้วยถ้อยสำนวนนี้

[75] เศาะฮีหฺ อัล-บุคอรีย์, ภาค: อัร-ริกอก, บท: ใครก็ตามที่ปรารถนาจะทำความดีหรือความชั่ว, เลขที่: 2491

[76] เศาะฮีหฺ มุสลิม, ภาค: การศรัทธา, บท: เมื่อบ่าวปรารถนาจะทำความดีเขาจะถูกบันทึกและเมื่อปรารถนาจะทำความชั่วเขาจะไม่ถูกบันทึก, เลขที่: 207

หะดีษที่ 38

ผลตอบแทนของการเป็นปรปักษ์ต่อบรรดาคนรักของอัลลอฮฺ

جَزَاءُ مُعَادَاةِ الأَوْلِيَاءِ

عَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: «إِنَّ اللهَ تَعَالَى قَالَ: مَنْ عَادَى لِيْ وَلِيّاً فَقَدْ آذَنْتُهُ بِالحَرْبِ، وَمَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ عَبْدِيْ بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مِمَّا افْتَرَضْتُهُ عَلَيْهِ، وَلَا يَزَالُ عَبْدِيْ يَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالنَّوَافِلِ حَتَّى أُحِبَّهُ، فَإِذَا أَحْبَبْتُهُ كُنْتُ سَمْعَهُ الَّذِيْ يَسْمَعُ بِهِ، وَبَصَرَهُ الَّذِيْ يُبْصِرُ بِهِ، وَيَدَهُ الَّتِيْ يَبْطُشُ بِهَا، وَرِجْلَهُ الَّتِيْ يَمْشِيْ بِهَا، وَلَئِنْ سَأَلَنِيْ لَأُعْطِيَنَّهُ، وَلَئِنِ اسْتَعَاذَنِيْ لَأُعِيْذَنَّهُ».
رَوَاهُ البُخَارِيُّ.

ความว่า: จากท่านอบู ฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺอันฮุ เล่าว่า: ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ กล่าวว่า:

"แท้จริงอัลลอฮฺผู้ทรงสูงส่งได้ตรัสว่า: ผู้ใดก็ตามที่เป็นปรปักษ์กับคนรักของข้า แท้จริงข้าได้ประกาศสงครามกับเขา และไม่มีสิ่งใดที่บ่าวของข้า ได้ปฏิบัติเพื่อให้ใกล้ชิดกับข้า ที่ข้าจะรักยิ่งกว่าสิ่งที่ข้าได้กำหนดเป็นศาสนบังคับ(ฟัรฎู)เหนือเขา

และบ่าวของข้าจะยังคงปฏิบัติเพื่อให้ใกล้ชิดกับข้าด้วยกับสิ่งที่เป็นสุนัตต่าง ๆ จนกระทั่งข้ารักเขา และเมื่อใดข้ารักเขา ข้าจะเป็นหูของเขาที่เขาใช้ฟัง เป็นดวงตาของเขาที่เขาใช้มอง เป็นมือของเขาที่เขาใช้หยิบจับ และเป็นเท้าของเขาที่เขาใช้เดิน[77]

และหากเขาวิงวอนขอต่อข้า แน่นอนข้าจะประทานให้แก่เขา และหากเขาขอความคุ้มครองจากข้า ข้าก็ย่อมให้ความคุ้มครองแก่เขา"

หะดีษบันทึกโดยอัล-บุคอรีย์[78]

---

[77] ประโยคเหล่านี้เป็นสำนวนเปรียบเทียบ มิได้มีความหมายตรง ๆ ตามคำพูด แต่มันหมายถึงการที่พระองค์จะปกป้องอวัยวะต่าง ๆ เหล่านี้จากการประพฤติผิด หรือการที่พระองค์ประทานเตาฟีกให้เจ้าของใช้อวัยวะเหล่านี้ประพฤติแต่สิ่งที่ดีตามที่ทรงพอพระทัย (ดูการอธิบายของเชคอิบนุ อุษัยมีนในชัรห์ อัล-อัรบะอีน อัน-นะวะวียะฮฺ)

[78] เศาะฮีหฺ อัล-บุคอรีย์, ภาค: อัร-ริกอก, บท: การสำรวมตน, เลขที่: 6502

หะดีษที่ 39

การไม่เอาผิดสิ่งที่พลาดและหลงลืม

التَجَاوُزُ عَنِ الخَطَأِ وَالنِّسْيَانِ

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُوْلَ اللهِ ﷺ قَالَ: «إِنَّ اللهَ تَجَاوَزَ لِيْ عَنْ أُمَّتِيْ الخَطَأَ وَالنِّسْيَانَ وَمَا اسْتُكْرِهُوْا عَلَيْهِ».

حَدِيْثٌ حَسَنٌ، رَوَاهُ ابْنُ مَاجَهْ وَالبَيْهَقِيُّ وَغَيْرُهُمَا.

ความว่า: จากท่านอิบนุ อับบาส เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมา เล่าว่า: ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ กล่าวว่า:

"แท้จริง อัลลอฮฺได้มอบสิทธิแก่ฉันด้วยการไม่ทรงเอาผิดกับประชาชาติของฉัน ในสิ่งที่เป็นความผิดพลาด การหลงลืม และสิ่งที่พวกเขาถูกข่มขู่บังคับให้กระทำโดยไม่เต็มใจ"

หะดีษอยู่ในระดับหะสัน บันทึกโดย อิบนุ มาญะฮฺ[79], อัล-บัยฮะกีย์[80] และท่านอื่น ๆ นอกจากทั้งสอง

[79] อิบนุ มาญะฮฺ, อัส-สุนัน, ภาค: การหย่า, บท: การหย่าของผู้ที่ถูกบังคับหรือหลงลืม, เลขที่: 2043

[80] อัล-บัยฮะกีย์, อัส-สุนัน อัล-กุบรอ, ภาค: การซื้อหย่าและการหย่า, บท: การหย่าของผู้ที่ถูกบังคับฯ, เลขที่: 14871 และสำนวนหะดีษเป็นของท่าน

หะดีษที่ 40
จงอยู่บนโลกนี้เสมือนคนแปลกหน้า

كُنْ فِيْ الدُّنيَا غَرِيْباً

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا قَالَ: أَخَذَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ بِمَنْكِبِيْ فَقَالَ:

«كُنْ فِيْ الدُّنْيَا كَأَنَّكَ غَرِيْبٌ أَوْ عَابِرُ سَبِيْلٍ»

وَكَانَ ابْنُ عُمَرَ يَقُوْلُ: إِذَا أَمْسَيْتَ فَلَا تَنْتَظِرِ الصَّبَاحَ، وَإِذَا أَصْبَحْتَ فَلَا تَنْتَظِرِ المَسَاءَ. وَخُذْ مِنْ صِحَّتِكَ لِمَرَضِكَ، وَمِنْ حَيَاتِكَ لِمَوْتِكَ.

رَوَاهُ البُخَارِيُّ.

ความว่า: จากท่านอิบนุ อุมัร เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมา เล่าว่า: ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ ได้จับไหล่ฉัน แล้วกล่าวว่า:

"จงอยู่บนโลกนี้เสมือนกับว่าเจ้าเป็นคนแปลกหน้าหรือคนผ่านทาง"

และท่านอิบนุ อุมัร เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมา ได้กล่าวไว้ว่า : เมื่อท่านอยู่ในเวลาเย็น[81] ก็จงอย่ารีรอจนถึงเวลาเช้า และเมื่อท่านอยู่ในเวลาเช้า[82] ก็จงอย่ารีรอจนถึงเวลาเย็น

และจงใช้เวลา(ทำความดี)ในขณะที่ท่านมีสุขภาพดี เพื่อเวลาเจ็บป่วยของท่าน และจงใช้เวลา(ประกอบกิจการงานที่ดี) ในขณะที่ท่านยังมีชีวิตอยู่ เพื่อความตายของท่าน

หะดีษบันทึกโดย อัล-บุคอรีย์[83]

---

[81] ความหมายของเวลาเย็น หรือ อัล-มะสาอ์ คือเวลาตั้งแต่ตะวันคล้อยจึงถึงเที่ยงคืน (ดะลีลุลฟาลิฮีน, 4/399)

[82] ความหมายของเวลาเช้า หรือ อัศ-เศาะบาห์ คือเวลาหลังจากเที่ยงคืนจนถึงเที่ยงวัน (ดะลีลุลฟาลิฮีน, 4/399)

[83] เศาะฮีหฺ อัล-บุคอรีย์, ภาค: อัร-ริกอกฺ, บท: คำกล่าวของท่านนบี ท่านจงอยู่บนโลกนี้..., เลขที่: 6414

หะดีษที่ 41

ปฏิบัติตามนบี ﷺ

اتِّبَاعُ النَّبِيِّ ﷺ

عَنْ أَبِيْ مُحَمَّدٍ عَبْدِ اللهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ العَاصِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ:

«لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يَكُوْنَ هَوَاهُ تَبَعاً لِمَا جِئْتُ بِهِ».

حَدِيْثٌ حَسَنٌ صَحِيْحٌ، رَوَيْنَاهُ فِيْ كِتَابِ الحُجَّةِ بِإِسْنَادٍ صَحِيْحٍ.

ความว่า : จากท่านอบู มุหัมมัด อับดุลลอฮฺ อิบนุ อัมรฺ อิบนุ อัล-อาศ เราะฎิยัลลอฮฺอันฮุมา เล่าว่า: ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ กล่าวว่า:

“คนใดคนหนึ่งในหมู่พวกท่านจะยังไม่ศรัทธาอย่างแท้จริง จนกว่าอารมณ์ของเขาจะเชื่อฟังทำตามบทบัญญัติที่ฉันได้นำมา”

หะดีษอยู่ในระดับหะสันเศาะฮีหฺ เราได้รายงานในหนังสือ “อัล-หุจญะฮฺ”[84] ด้วยสายรายงานที่ถูกต้อง

[84] หนังสือ "อัล-หุจญะฮฺ" มีชื่อเต็มว่า "อัล-หุจญะฮฺ อะลา ตาริกิ อัล-มะหัจญะฮฺ" ของอบุลฟัตหฺ นัศรฺ อิบนุ อิบรอฮีม อัล-มักดิสีย์ อัช-ชาฟิอีย์ เสียชีวิตปีฮิจญ์เราะฮฺศักราช 490 (สิยัรฺ อะอฺลาม อัน-นุบะลาอ์ 19/136)

หะดีษที่ 42

การอภัยโทษที่ท่วมท้นของอัลลอฮฺ

سِعَةُ مَغْفِرَةِ اللّٰهِ

عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُوْلَ اللهِ ﷺ يَقُوْلُ: قَالَ اللهُ تَعَالَى:

«يَا ابْنَ آدَمَ! إِنَّكَ مَا دَعَوْتَنِيْ وَرَجَوْتَنِيْ غَفَرْتُ لَكَ عَلَى مَا كَانَ مِنْكَ وَلَا أُبَالِي.

يَا ابْنَ آدَمَ! لَوْ بَلَغَتْ ذُنُوْبُكَ عَنَانَ السَّمَاءِ ثُمَّ اسْتَغْفَرْتَنِيْ غَفَرْتُ لَكَ.

يَا ابْنَ آدَمَ! إِنَّكَ لَوْ أَتَيْتَنِيْ بِقُرَابِ الأَرْضِ خَطَايَا ثُمَّ لَقِيْتَنِيْ لَا تُشْرِكُ بِيْ شَيْئاً لَأَتَيْتُكَ بِقُرَابِهَا مَغْفِرَةً»

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ، وَقَالَ: حَدِيْثٌ حَسَنٌ صَحِيْحٌ.

ความว่า : จากท่านอนัส เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ เล่าว่า: ฉันได้ยินท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ กล่าวว่า:

"อัลลอฮฺพระผู้สูงส่ง ตรัสว่า: โอ้ ลูกหลานอาดัมเอ๋ย! ตราบใดที่สูเจ้าวิงวอน (ขอดุอาอ์) และฝากความหวังไว้กับข้า ตราบนั้น ข้าจะอภัยในความผิดที่สูเจ้าได้กระทำ และข้าก็จะไม่สนใจมันอีก

โอ้ลูกหลานอาดัมเอ๋ย! แม้ว่าความผิดของสูเจ้าจะสูงเทียมฟ้า แต่แล้วเจ้าได้ขออภัยโทษต่อข้า ข้าก็จะให้อภัยแก่เจ้า

โอ้ลูกหลานอาดัมเอ๋ย! ถ้าหากสูเจ้ามาหาข้า พร้อมด้วยบาปที่เต็มแน่นเท่าผืนแผ่นดิน แต่แล้วเจ้าได้มาพบกับข้าโดยที่สูเจ้าไม่ได้ตั้งภาคีใดๆ กับข้า แน่นอน! ข้าก็จะให้อภัยแก่สูเจ้าเท่าผืนแผ่นดินเช่นเดียวกัน"

หะดีษบันทึกโดยอัต-ติรมิซีย์[85] และท่านกล่าวว่า เป็นหะดีษอยู่ในระดับหะสันเศาะฮีหฺ

---

[85] อัต-ติรมิซีย์, อัล-ญามิอฺ, ภาค: ลักษณะของวันสิ้นโลกฯ, บท:ไม่ระบุ, เลขที่: 2495